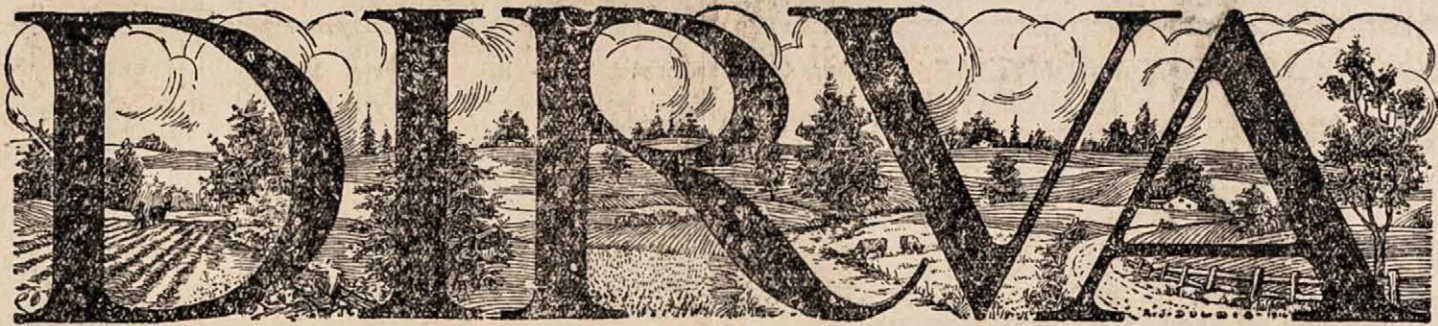

"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY
(THE FIELD)
The only Lithuanian Publication in Ohio
Published Weekly at Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription rate:
In the United States \$2.00
Canada and Mexico \$2.50
Lithuania and other countries \$3.00
Advertising rates on application.
"DIRVA"
7907 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžia kas savaitę Clevelande, Ohio
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija
Metinė Prenumerata:
Suvienuose Valstijose \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje \$2.50
Lietuvoje ir kitur \$3.00
Prenumerata apmoka iškalno ir skaito-
si nuo dienos užrašymo, ne nuo Naujų
Metų. Apžvalginis kainų klausit laisku.
"DIRVA"
7907 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

No. 52

KAINA 5c

CLEVELAND, OHIO

PENKTADIENIS, GRUODŽIO-DEC. 28, 1923

METAI VIII (VOL. VIII)

3,000 Žmonių žuvo žemės drebėjime

PASIKARTOJES DREBĖJIMAS KOLOMBIJOS
PALIKO BAIŠIAS PASEKMES — ŽUVO
DAUG ŽMONIŲ IR DAUG NUKENTEJO.

Meksikoj Taipgi Užėjo Žemės Drebėjimas ir Pa-
darė Didžiai Bliedies.

DARBIAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Youngstown, O. — Naujam
metui prasidėjus, geležies ir
plieno išdirbystės rengiasi prie
panaujinto veikimo. Pastaruo-
ju laiku produktų reikalavimas
buvo didesnis negu tikėtasi šio
gruodžio mėnui.

Tikimasi labai daug biznio iš
automobilių išdirbėjy.

Columbus, O., apsilpnėjo dar-
bai trijose didelėse dirbtuvėse.
bet sako už trumpo laiko jos vėl
pradės pilnai veikti.

Clevelande sausio 4 d. prasi-
dės minkštosios anglies dar-
bininkų atstovų ir kasyklų opera-
torių konferencija susitarimui
ant naujų algų. Norima išvengti
streiko kuris gali kilti nuo
balandžio 1 d. jeigu dalykai ne-
bus sutvarkyta iškalno. Ši kon-
ferencija apima viduriniųjų va-
karių kasyklas — Illinois, India-
na ir Ohio valstijas.

Terre Haute, Ind. — Netoli
Blanford, Ind., kasyklų užmuš-
ta du darbininkai eksplodavus
gazams.

Gainesville, Fla. — Atgabenti
šmugelio keliu 21 svetimšali-
ni darbininkai liko suimti ir
paseidinti kalėjimui. Jie atga-
benti iš Kubos, kur sako užsi-
mokėję po \$200 už saugų įga-
benimą į Šv. Valstijas.

Superior, Wis. — Stabėlėje
nuo kerosino lempos kilus gais-
riui naktįje sudegė trys darbi-
ninkai.

Kasyklos dega nuo 1884 me-
tu. Tarpe Shawnee ir New
Straightville, Ohio valstijoj, dar
nuo 1884 m. angliakasių sriči-
ko padegtas anglies sluogsnis
nepastoviai dega. Tūkstančiai
tonų geros anglies sunaikina-
ma kas metai. Žiemos vėjai
uognį paprastai labiau įpučia. Iš
žemės be paliovos veržiasi mel-
sva liepsna ir sunkus oras ap-
gaubęs kalnus.

Fordo automobilių dirbtuvėj,
Manchester, Anglijoj, 1924 me-
tais bus išdirbta apie 30,000 au-
tomobilių. Toj įstaigoj dirba
2,000 darbininkų.

Clevelando tramvajų darbi-
ninkai pradeda bruzdėjimą už
sutrumpinimą darbo valandų ir
padidinimą algų. Naujai išrin-
ktas jų unijos pirmininkas pra-
dės toj linkmėj kovą po naujų
metų.

Detroito automobilių išdirb-
stės rengiasi prie naujo veikimo
1924 metais ir jaučia kad darbų
bus užtektinai.

Per 11 šių metų mėnesių iš-
dirbta Amerikoj 3,715,709 auto-
mobiliai. Pernai per tą laiką
išdirbta 2,316,412 automobiliai.

Nuo pat pradžios įsisteigimo,
Fordo automobilių padaryta
9,000,000.

3,000 Žuvo Žemės Dre- bėjime Kolombijoj

Bogota, Kolombija (Piet. Ame-
rika). — Daugiau žinių ateina
iš Pietų Amerikos respublikos
Kolombijos, kur pereita savaitę
įvyko didelis žemės drebėjimas
ir vulkanų išsiveržimas.

Dabartinis pranešimas, 3,000
žmonių žuvo ir 23,000 liko be
pastogės palei Ekuadoro-Kolom-
bijos rubežį, žemės drebėjimams
pasikartojus. Tuquerres
jaučė didžiausią drebėjimą ir pa-
darė daugiausia nuostolių; ta-
me miestelyje įsteigta pagelbi-
nė stotis apie linkęs nukentėju-
siems.

Drebėjimas Meksikoj

Nogales, Ariz. — Gauta pra-
nešimai jog Sonoros distrikte
žemės drebėjimas sugriovė tris
miestelius ir kad keli šimtai
žmonių užmušta. Taipgi sako-
ma jog miesteliai Granados, O-
puto ir Huasabas liko išgrįdinti.
Pranešimai iš nukentėjusių sri-
čių nepilni dėl suardytos komu-
nikacijos.

Paskutinis drebėjimas Sono-
roj buvo 1888 metais, kuomet
žemėj atsidarė didelis plyšys ir
dingo daug žmonių.

Meksikonai Sukilėliai Pralaimi

Vera Cruz, Meksika. — Mies-
tą Puebla revoliucionieriai ap-
leido, spaudžiami federalės ka-
riumenės. Jie laikė jį keliolai-
ka dienų. Sukilėliai rengiasi
laikytis prieš valdžios kariume-
nės Vera Cruz mieste.

Keletas orlaivių vartota val-
džios pusėje atakuose ant Pu-
eblo.

Pranešimai skelbia jog Gen.
Cavazos perėjo į Huertas pusę
(prisidėjo prie revoliucionie-
rių).

Meksikos moteris, visų klesų,
renkasi į sostinę tarsi kaip pa-
gelbėti valdžiai.

Gelbės Vengrijai

Paryžius. — Tautų Sąjungos
Taryba priėmė planą finansi-
niam atgaivinimui Vengrijos
tuo pat būdu kaip padaryta su
Austrija su geromis pasekmė-
mis. Vengrijai reiks pavesti
Sąjungai visas šalies incigas ir
užleisti užliurėti jos finansus,
už ką Sąjunga suks paskolą
iš 250,000,000 aukso kronų ir į-
steigs lygsvarų biudžetą iki 1926
metų. Tas planas patvuta Ven-
grijos valdžiai apsvaretyti.

Paliuosuta 400 Airių. Bel-
fast. — Airijos valdžia paliuo-
savo 400 respublikonų belaisvių
laikytų kalėjimuose. Tuoj po
jų paleidimo rengiasi paleisti ir
daugiau, iš kitų kalėjimų.

Sovietai vis dar Tikisi Amerikos Pripažinimo

Maska. — Čiėrin, po Ame-
rikos atmetimo prašymo pripa-
žinimo, sako vistiek tikisi kad
Amerikos opinija persimainys.
"Pasaulio taikai būtų daug nau-
ro jeigu Suvienuytos Valstijos
priimtų priešitarimo au mu-
mis", sako Čiėrin. "Jeigu rei-
kalauja iš mūsų atgrąžinti visą
konfiskuotą nuosavybę ir mokėti
skolas pirm pradėsiant tarybas,
mes iš savo pusės turime reika-
lauti už nuostolius padarytus
Amerikos užpuolimu. Toliau A-
merika reikalauja kad Maska
pasiliautų buti propagandos cen-
tru. New Yorkas yra irgi pro-
pagandos centras. Daugelis re-
voliucinių partijų turi viršin-
kus tenai. Tai mes dabar pa-
reiškiame jog dabar ir ateityje
mes neduodame, ir neduosime
paramos iš mūsų valdžios re-
voliuciniams partijoms Amerikoje,
kad mūsų principas yra nesiki-
šimas į tarptautinius reikalus
kitos šalies."

Sekretorius Hughes pridavė
sovietų organo "Izvestia" redak-
toriai dieną ir numerį laikraščio
kurame jis sakė jog Rusija re-
mia užrubežio komunistus. Bol-
ševikų redaktorius su pašalpa
atsiliepė apie paskutinį Ameri-
kai atmetimą prašymo pripa-
žinimo už propagandą. Dabar jis
žino kad pats rašė, ir kad tai
gėda "išmislas nupirkta nuo
kokių Latvių šnipų būd Rusija
teikia pinigų paramą komuni-
stams užrubežyje".

Statys Debsui Paminklą

Clevelande, sykiu su kitais
miestais Amerikoje, pradėta ko-
lektavimas pinigų pastatymui
paminklo socialistų niekad ne-
laimėjusiam kandidatui ant pre-
zidento. Norima surinkti šim-
tus tūkstančių dolarių ir statyti
paminklą Indianapolis, Ind. mie-
ste. Paminklas bus ne pavidas
Debsas, bet budinkas pava-
dintas Debsas Namas, kame bus
įrengta spausdėvė laikraščiui lei-
sti, svetinė, darbininkų univer-
sitetas, knygynas, ir tt.

Anglija Moka Savo Skolas Amerikai

Washington. — Anglija išmo-
ka Šv. Valstijoms \$92,000,000
kaipo pirmą dalį amokenio už
\$4,600,000,000 paskolos. Toj at-
mokamoj sumoj yra ir nušimti-
ni, kuris jau antru kartą moka-
ma. Tie pinigai priduoti liber-
ty bonus formoj.

Suėmija taipgi vėmoka dalį
savo \$9,000,000 paskolos ir nuo-
šimtį.

Iš Francuzijos tikima \$10-
000,000 vasaryje, už \$400,000-
000 paskolą, bet vargu ką gaus.

Atstovas Bloom padavė kong-
rese sumanytą kad ateivių su-
važiavimo stotis būtų perkelta
nuo Ellis salos ant Governors
salos, kur būtų pastatyta būdin-
kai \$5,000,000 vertės. Gover-
nors sala yra toliau ir jūrę ir
pirmiau privažuojama.

Užmušė penkis žmones. Co- opers Mills, Me. — Tulas įšėles Lenkas nušovė savo pačią, tris kitas moteris, vieną vaiką, ir pats nusišovė.

RAUDONA VELIAVA WASHINGTONE?

Washington. — Pasklido gan-
dai buk sovietų valdžia iš Rusi-
jos pridavė instrukcijas darbi-
ninkų Partijai kaip rengtis prie
revoliucijos Amerikoje ir "iš-
kelti raudoną vėliavą ant Balto-
jo Namų". Instrukcijos įsako
partijai kad būtų duodama šau-
dymo pamokos nariams syki sa-
vaityje ir organizuojama kariu-
menė.

Maska. — Čiėrin išleido už-
gindimą gandų buk sovietų
valdžia siuntė instrukcijas dar-
bininkų partijai rengtis prie re-
voliucijos Amerikoje. Tokie do-
kumentai esą klastingi, nes so-
vietų valdžia niekad nesusinėšė
su jokia partija Amerikoje, ir
sovietų valdžia gatava prirodyti
tą bile kokiam teisme kokiam
Amerika norės.

Gal but, sako, tas dokumen-
tas ir yra tikras, bet nėra iš val-
džios, o tik iš komunistų inter-
nacionalo. (Bet kas tada do-
skirtumas: juk komunistų yra
valdžia, ir ta valdžia persekioja
kožną ne-komunistišką mintį.
Valdžios partija tą daro, tai kad
ir ne valdžios vardu, visgi kenk-
sminga propaganda, nuo kurios
Čiėrinas išsagina valdžios var-
dą, o kaip komunistas tai pla-
tina.)

Filipinai Reikalauja Ne- prigulmybės

Washington. — Manuel Roxas,
Filipinų Atstovų Būto kabinėto-
jas, atvykęs Washingtoną pa-
davė Amerikos valdžiai prašy-
mą reikalaujantį atsaukti A me-
rikos generalį gubernorių iš
Filipinų salų ir sulaukti visų
šios šalies tautos tenai. Jie no-
ri neapleisti laisvės.

Kiti politikieriai stengiasi Fi-
lipinus suskaldyti kaip padaryta
su Airiais.

Statys Debsui Paminklą

Clevelande, sykiu su kitais
miestais Amerikoje, pradėta ko-
lektavimas pinigų pastatymui
paminklo socialistų niekad ne-
laimėjusiam kandidatui ant pre-
zidento. Norima surinkti šim-
tus tūkstančių dolarių ir statyti
paminklą Indianapolis, Ind. mie-
ste. Paminklas bus ne pavidas
Debsas, bet budinkas pava-
dintas Debsas Namas, kame bus
įrengta spausdėvė laikraščiui lei-
sti, svetinė, darbininkų univer-
sitetas, knygynas, ir tt.

Anglija Moka Savo Skolas Amerikai

Washington. — Anglija išmo-
ka Šv. Valstijoms \$92,000,000
kaipo pirmą dalį amokenio už
\$4,600,000,000 paskolos. Toj at-
mokamoj sumoj yra ir nušimti-
ni, kuris jau antru kartą moka-
ma. Tie pinigai priduoti liber-
ty bonus formoj.

Suėmija taipgi vėmoka dalį
savo \$9,000,000 paskolos ir nuo-
šimtį.

Iš Francuzijos tikima \$10-
000,000 vasaryje, už \$400,000-
000 paskolą, bet vargu ką gaus.

Atstovas Bloom padavė kong-
rese sumanytą kad ateivių su-
važiavimo stotis būtų perkelta
nuo Ellis salos ant Governors
salos, kur būtų pastatyta būdin-
kai \$5,000,000 vertės. Gover-
nors sala yra toliau ir jūrę ir
pirmiau privažuojama.

RAUDONOJI ARMIIJA SUKILO

Harbinas. — Pranešama jog
Vladivostoke, Nizolske ir Ka-
barovske prasidėjo bolševikų
kariumenės sukilimai prieš so-
vietus. Prie sukilėlių priside-
da ir baltieji Sibiro kareiviai.
Tų paminėtų miestų gyventoi-
jai davėryta iki desperacijos di-
deliais aptaksavimais ir atėmi-
mais visko, tikybės persekioji-
mais komisarų. Kabarovske su-
kilę kareiviai nužudė savo ko-
misarus po to kaip keli jų drau-
gai suimta už suokalbį ir nutel-
sta mirtin.

Didelė Audra per Kai- das

Seattle, Wash. — Eidama 80
mylių į valandą, audra Pacifico
pakraštyje padarė nuostolių
per Kalėdas už \$200,000 ir žuvo
šeši žmonės. Daug laivelių nu-
kentėjo, du laivai užmesta ant
skalų.

Cleveland. — Smarki vėtra
suaustė Didžiųjų Ežerų srityje
Kalėdų vakare. Apsistojo pa-
ryčiu.

Gimdymo Sulaikymo Klinika Veikia

New York. — Gimdymų kento-
liavimo skelbėjų susirinki-
mo, tos sąjungos prezidentė, M.
Sanger, daug sykių už tai arė-
tuota, pasakė jog jų užlaikomoj
klinikoj šiu metų bėgy 900 mo-
terų gavo pataravimą savo bė-
dų, nenorėdamos turėti dau-
giu vaikų. Ta klinika manoma
yra pirmutinė šioje šalyje vei-
kianti be policijos įsikišimo pe-
tulį laiką. Dabar įsakyta poli-
cijai ištyrinėti tos klinikos vei-
kimą.

Dr. Darata Roker sako ves
visoje šalyje kampaniją už tei-
sėtą gimdymų kontroliavimą
dakarų tarpe, kaip jau yra da-
roma šitip žmonių.

Si klinika gelbsti tik vedu-
sioms moterims kurios jau ir
taip perlaug vaikų turi ir neja-
tengia jų nei apžiūrėti nei išau-
ginti nei išmaitinti. Jas dakta-
rai ir kitokios įstaigos į tą idi-
niką siuntė, išsėk slaptai, pas-
kui atvirai.

Paleidžia Politikus Ka- linius

Washington. — Prezidentas
Coolidge sutiko paluosuoti vi-
sus politikus kalinius laikomus
iki šiolei valdžios kalėjimuose,
karo laiku prasižengusių prieš
vyriausybę.

San Antonio, Texas. — Di- delio medžio kiaurame viduryje įkritęs vienas žmogus išbuvo 10 dienų nevalges ir negėres. Ji užtikę žmonės išgelbėjo dar gy- vą.

Mokslininkų seimas. Šią sa-
vaity Cincinnati, Ohio, įvyksta
Mokslu Pastūmėjimo Draugijos
77-tas susažavimas. Jame bus
išsprendžiama pamatas naujų
ištyrimų, diskusuojama įvairūs
klausimai ir kiti mokslo dalykai
įvairių mokslo šakų.

Fordas, Detroito automobli-
jų išdirbėjas, atsisakė statyti savo
kandidatūrą ant prezidento ir
atsiduoda su visa savo parama
dabartiniam prezidentui Cool-
idge.

LAIMINGŲ NAUJŲ — 1924 — METŲ
VELIJA VISIEMS
"DIRVOS" REDAKCIJA IR
ADMINISTRACIJA.

LAIŠKAI IŠ EUROPOS

V. K. Račkauskas

Anglijos Paskolos Lietuvai Reikėmė

Lapkričio 12 d., 1923 m., bus
atmintina mūsų ekonominio ki-
limo istorijoje: tą dieną Britų
valdžia nusprendė suteikti Lie-
tuvai kredito iki vieno milijono
svarų sterlingų elevatoriams
statyti ir naujiems geležkeliams
Kazlų Ruda-Tauragė ir Šiančiai-
Kretinga tiesti.

Šis faktas yra reikšmingas,
nes parodo kad Did. Britanija
rimtai, ne sentimentaliai bet po-
zityviu darbu, stoji Lietuvos pu-
sėn ir yra pasiryžusi remti Lie-
tuvą ateityje. Salygos kokio-
mis šis paskola gaunama rodo
Rad paskolos suteikimo tikslas
yra ne pelnas, bet noras užmeg-
sti rimtų ekonominių ryšių su
Lietuva. Vargiai galima būtų
gauti kitur tokiais sąlygomis
kreditus: 3 nušimtinai už pa-
skolą ir 5 nuos. jos atmokėji-
mui kas metai, taip kad už 20
metų, nelabai neapsunkinant
kredito, Lietuva bus jau sugrą-
žinusi paskolą Anglijai ir Lie-
tuvos nuosavybėje bus apie 250
kilometrų reikalingiausios gele-
žkelio, geros geležinkelio dirbtu-
vės, javams elevatoriai.

Galimas dalykas kad Lietu-
vaj, turint pastovią savo valiū-
tą, ir, sulyginamai kalbant, ne-
turint skolų, nebūt sunku gauti
paskolas ir kitose šalyse, pav.
Skandinavijoje. Bet daug ge-
riau, man rodos, turėti rimtų ry-
šių su tokia valstybe kuri atei-
tyje, reikalui atsiradus, gali
ir kitais atžvilgiais Lietuvai pa-
gelbėti. Vargiai rastume kitą
taip augstai kultūringą draugą
su taip plačia prekybos ir užsie-
nių politika kaip Anglija. Jos
susiromėjimas Lietuvos ekono-
miniu gyvenimu galės sudaryti
mūsų eksportui naujas rinkas,
galės būti žymi pagalba net ir
mūsų tarptautinių santykių sri-
tyje.

Nauji geležkeliai, kurie bus
nutiesti ačiu tai paskolai, ba-
abejonės pakels ukię tose Lie-
tuvos dalyse kur tie geležkeliai eis.
Pakils žemės vertybė, susidarys
mūsų žmonių naujos ir ir nuo-
sėni lauktos susisiekimo prie-
monės, ukininkai galės lengviau
ir augštesnėmis kainomis išga-
renti ir pasaugi savo produktus.
Žodžiu sakant, pakiltų ty Lie-
tuvos sričių gyvenimas, ir tai tu-
rės teigiamai atsiliepti į visos
Lietuvos prekybą ir ūkio ga-
mybą.

Ačiu gi tiems santikiams ku-
rie dabar susidaro su Anglija,
ir mūsų pačių pasaulėžvalga tu-
rės keistis. Anglams davę pro-
gos arčiau mūsų šalį pažinti,
mes patis taip jau giliai ir ar-
čiau sueisime pažintin su jais,
pažinsime jų kultūrą, pradėsim,
gal buti, siųsti ir savo jaunimą
į augstasias Anglijos mokyklas,
įnešdami tokiu būdu naujų ide-
jų ir kitokio charakterio ir mūsų
pačių kuriamąją tautos ateitį.

V. K. R.

Neužmirškite saviškių Lietuvoje:
Užrašykite jiems "Dirvą"

Anglijos Parlamento Nariams Dovana

Vilniaus 600 metų Sukaktu-
voms Paminėti Komitetas, susi-
darys iš Lietuvos Seimo narių,
nusprendė pagaminti Medalioną
sukaktuvių atžymėti.

Medalioną pagaminimo mūsų
dailininkas Petras Rimša. Vieno-
je pusėje yra atvaizdas D. L.
Kunigaikščio Gedimino; antroje
pusėje — Gedimino Kalnas, su
parašu: Vilnius, 1323—1923 m.
Medalionas padaryta labai gra-
žiai — jame išreikšta ne tik
mūsų tautybės požymis, bet taip
jau jaučiama ir autoriaus indi-
vidualumo. Tai ne šaltas šmo-
telis metalo, bet reikšmingas
atvaizdas mūsų sostinės ir jos
įkūrėjo, padarytas jau naujoje
gadydyje ir dar tokiose sąlygo-
se kuomet pati mūsų sostinė
yra neteisėtai nedorų kaimynų
užgrobita ir jos gyventojai pa-
vergti.

Anglijos Parlamento Delega-
cijai, lankiausiai Lietuvai rugsė-
jo mėn., 1923 m., pageibiti nu-
sprendė buvo įteikti po vieną
medalioną visiems tos Delegaci-
jos nariams. Tuo tikslu atvykęs
Londonan patis dailininkas
P. Rimša, atvežė su savim me-
dalionus.

Medalionas įteiktas šitiems
Parlamento Delegacijos na-
riams: Sir Park Goff, Douglas
Newton, John R. Remer, Sir
Harry Brittain, J. F. Hannan,
Lewis Lougher ir Generclai A.
Burt. Prie dovanos buvo pri-
jungta Lietuvos Atstovų Angli-
joje p. T. Naruševičiaus atatin-
kamas laiškas.

Prie medalionų ir laiškų buvo
pridėta dailiai atspausdintos
kortelės. Vienoje kortelės pu-
sėje buvo parašas kam adresuo-
jama ir kokių tikslų, antroje
kortelės pusėje buvo atspaus-
dinta trumpa informacija apie
D. L. K. Gediminą.

Į Lietuvos Atstovų laišką vi-
si dovanas gavusieji atsakė la-
biai maloniais laiškais, kurių ori-
ginalus Lietuvos Atstovybė Lon-
done persiuntė Lietuvos Seimo
pirmininkui.

Britu Parlamento Delegaci-
jos apsilankymo Lietuvoje reik-
šmė jau dabar galima įvertinti.
Keletas intektingų valstybės
vyrų turinčių labai plačias pa-
žintis Anglijoje įvairiose visuo-
menės srityse, pažinę Lietuvą
asmeniškai, jau ne kartą ir ne
vienoje vietoje pareiškė didelio
savo draugavimo Lietuviams.
Taip, Parlamento narys p. Re-
mer paskelbė savo raštą apie
Baltiko Valstybes žurnale "The
Nineteenth Century and Af-
ter"; Sir Harry Brittain irgi ra-
šo apie mus. Be to ketinama
yra sudaryti Parlamente spe-
cialę komisiją, kurios užduotis
butų sekti Baltiko valstybių gy-
venimą. Dabar rengiamas re-
vizitavimas Anglijos Parlamen-
to iš pusės mūsų Seimo (ir kitų
Baltiko valstybių) tuos ryšius,
be abejonės, dar labiau sutvir-
tins.

Iš Lietuvos Gyvenimo

PITTSBURG, PA.

P. J. Žiūrio prakalbos. Tėmiant Sandariečių veikimą visoje Lietuvoje kolonijose, ir norint būti teisingu sprendime, reikia pripažinti Pittsburgho Sandaros kuopoms pirmenybę jų veikime, ypač žinant kad aktyvių narių skaičius nedidelis, o ir dirva veikimui labai sunki. Sunki todėl kad čia nuo seno Lietuviai katalikai buvo tvirtai klerikalizmo rėžėjais surakinti. Vienok pasidėkiojant nenuilstančiam progresyvių žmonių veikimui, sunkių reizių grandis viena po kitai pradeda sudilt ir galop nutrūksta. Pagreitėjimui klerikalizmo rėžėjams naikinti, Ohio, Michigan ir Pennsylvania valstijų Sandaros kuopų Apskariotis surengė chemijos inžinieriui P. J. Žiūriui iš Clevelando prakalbas. Tiriui pripažinti, gerb. žiūris yra vienas iš geriausių kalbėtojų. Jo prakalbos labai naudingos, daug ko pamokinančios. Tokių naudingų, gerų prakalbų negirdėjau per daug metų. Jis menkina kitų partijų bei skirtingų nuomonių ypatybes, kaip daro diduma mūsų kalbėtojų, bet gyviena užsibrėžtus klausimus; aiškina labai nuosekliai Sandaros principus surišdamas juos su mokslo; nurodo mokslo svarbą, kaip jis įgyti, kaip jį sunaudoti kad pagerintume žmonių gyvenimą. Jo kalbos klausant, nei neįjunti kaip laikas prabėga, o jo kalbos turinis tik ir registruojasi visuose kampuose smegeninėse — rodos klausytum per natūralu, kad tai mes turėtume daugiau tokių kalbėtojų, mūsų progresas eitų kur kas sparčiau.

Prakalbos įvyko šiose vietose: North Side rengė 43 kuopa; South Side, Motery 79 kuopa; ir Soho, 36 kuopa. North Side dalyje kalbėjo subatos vakare, gruodžio 15 d. South Side, nedėlioj po pietų, o vakare Soho dalyje. Prie 79-tos kuopos prisirašė dvi moterys. Aukų padėgimui lėšų South Side ir Soho dalyje prakalbose surinkta \$18.16. Po \$1 aukavo: A. Akelaitis, V. Kisieliū, A. Gilienė ir V. Rupsienė. Kiek North Side surinkta nežinau.

Apie vietos Sandariečių veikimą prie pirmos progos parašėu atskirai kad patvirtintu savo pareikšima šiame rašelyje apie Pittsburghiečių pirmenybę veikime.

Pittsburghiečiams gera laimė pasitaikė išgirsti visą eilę gerų kalbėtojų. Lapkričio 30 d. čia kalbėjo "Naujiųjų" redaktorius Grigaitis. Gruodžio 15 ir 16 d. kalbėjo P. J. Žiūris. Gruodžio 30 d. čia kalbės Adv. F. J. Bagočius iš So. Bostono, kuris atvažiuoja pas uošvį J. Kazlauską Kalėdų šventei. Prakalbas jam rengia L. M. Draugija pasinaudodama proga. Prakalbos įvyks LMD. name, nuo 7:30 v. vakare.

Sausio 13 d. atvyksta Sandaros Centro Sekretorius K. J. Paulauskas. Vasario 16 d. kalbės Centro Prezidentas J. W. Lutas.

Taigi poros mėnesių bėgiu Pittsburghiečiams pasitaikė proga išgirsti Amerikos geriausių kalbėtojų. Retai kada pasitaikė tokį spiečių kalbėtojų sukaulki.

Kurios prakalbos dar įvyks, jose kiekvienas turėtų dalyvauti. Neprašysiu progos neatilankę paklausti šių pasiūlymų vyrų. Adv. Bagočius tik ką sugrįžęs iš Lietuvos, todėl reikia tikėtis daug ko naujo iš jo patirti.

Kiti kalbėtojai kitais tikslais lankysis ir kožnas pasakys ką naudingą. J. Virbickas.

APIE BAŽNYČIAS IR BAŽNYČIAS

Tulas laikas atgal man teko skaityti straipsnį "Dirvoje" tokiu antgalviu: "Ar Teisingai Katalikai Tautišką Bažnyčią Supranta". Tą straipsnį parašė koks tai Kun. J. Gritėnas iš Serantone, Pa., apgindamas kokią tai "Lietuvių Tautos Katalikų Bažnyčią" nuo užsiuolimų laikraščio "Garso". Kun. Gritėnas savo apgyneime niekur neuzsimena ant kokių mokslinių pamatų, Thevkalbos, Doriškos Protmelystės, Krikščioniškų motomų antspaudų, "Sakramentų" apeigų ir kitokių bažnytinių mokslinių įstatymų tą "Lietuvių Tautos Katalikų Bažnyčią" paremta, taipgi ant kokio punkto tos bažnyčios mokslo "Garso" užpuolė. Kur nėra mokslo, negali būti kritikos. Žodis "bažnyčia" nieko nereiškia. Pats tas žodis nieko nereiškia; jis gali tarnauti ir tvartui kur avys ir kiti gyvuliai uždaryta; taipgi ir kiauiliavartį kur kiauolės uždarytos — žodis pats neturi svarbos.

Jeigu "Garso" kritikuoja žodį "bažnyčia", o Kun. Gritėnas apgina tą žodį, neparodydamas mokslo tos bažnyčios, išena lyg dvi bobos gerai užsitraukusios "bolševikiškos", rodo viena kitai liežuvis ir reikia viešai ir visuomenei, ir jį žiūrėkit. Ant to bobų riksmo, subėga daugybė raštininkų ir kritikų aiškinti tą bobų "disputą", viešai per musų spaudą.

As nedarau kritikos, nes visas tas klausimas stovi žemiau kritikos. Vien tik noriu paaiškinti visuomenei tą bobų disputą ir kame dalykas. Kadangi tame bolševikiame dispute yra įvairūs katalikų bažnyčios, ar bent jos vardas, mano priderytė kaip kunigo yra įsiikišti. Delto melžiu "Dirvos" redakcijos suteikti man vietos tame išsireikšti.

Kun. Gritėno straipsnio antgalvis skamba sekandčiai: "Ar teisingai katalikai Tautišką Bažnyčią supranta?" Pats antgalvis klausimas aiškiai parodo Kun. Gritėno gabumus, nes jis neišrodinėja su tie katalikai kurie turi suprasti "tautišką bažnyčią", nei kad ta "tautiška bažnyčia" kuri katalikai privo- luoja suprasti.

Kun. Gritėnas straipsnyje rašo: "Netikėtai man į rankas pakliuvo "Garso" Nr. 21, kuriame pamaciai šiurkštų užsiuolimą ant Lietuvių Tautos Katalikų Bažnyčios. Vargšas to laikraščio redaktorius šia kokių argumentus mėgina statyti apgyntiui Romos bažnyčios: (1) Buk Lietuvių Tautos Katalikų Bažnyčia paėmė sau pradžią nuo Lenkų; (2) Buk ji platina bedievybę ir demoralizuoja Lietuvius tautą. Kaip pirmas taip ir antras tu argumentų yra visai be pamatų. Neginčiu kad tos pačios aplinkybės prisidėjo organizavimui Lietuvių Tautos Katalikų Bažnyčios kurios pasaukė ir buvį ir Lenkų tautiškąją bažnyčią."

Išvedimas a) Jeigu "Garso" redaktorius tiesiog užsiuolė ant Lietuvių Tautos Katalikų bažnyčios vadinamas ja demoralizuojanti Lietuvius tautos, tą klausimą išriša teisingai, nes žodis "tauta" reiskia būrį vienos kilmės žmonių gyvenančių ant tam tikro ploto žemės, kurie turi daugybę bažnyčių (kelių pažiūrų tikybų), todėl savintis Lietuvius tautos vardą kokiai nebuk bažnyčiai ištikro yra demoralizacija.

b) Kun. Gritėnas pats sako kad jis nežinaš ir neginčinas nuo ko toji bažnyčia paimta: ar nuo Lenkų, ar nuo kitų. Reiskia Kun. Gritėnas nežino ar tėvas to darbo pabėgo auštant ar išaušus, ar jis buvo Lenkas ar Možuras, tik rožės mamutę tarpe Lietuvius, ir jai davė vardą "Lietuvių tautos katalikų bažnyčia", bet jos vaiko be galvos, tai yra tos bažnyčios mokslo, nežino.

Jo kritikai viešai spaudoj sako kad patį Kunigą Gritėną pagimdes iš zakristijono ant kunigo koks ten Lenkų vyskupas Serantone, Pa., ir paleido ant Lietuviško atolo pasižebrovoti del savęs ir del savo vyskupo, kuris leidžia dar laikraštį, per kurį niekina ir šmeižia Lietuvius ir Lietuvius tautą.

Toliaus Kun. Gritėnas sako sekandčiai: "Galy gale patsai Papos bažnyčios mokslas jau atgyveno savo amžių ir labai nu-seno." c) Taip, gali būti kad Papos bažnyčios mokslas jau atgyveno savo amžių, ir senas žodis "katalikas" yra žinomas istorikai per apie du tūkstančių metų. Kokią tiesą turi Kun. Gritėnas vartoti savo naujai pagimdytai Lietuviškai nors iš vardo, Lenkiškai šmugelyniškai vadinti tuo nusenusiu Papos vardu "katalikai"? Delko Kun. Gritėnas nemokėjo pavartoti visai naujo vardo, kuris visai nepriguli senam Papos mokslui? Paveidzdam kad Kun. Gritėnas būtų davęs vardą savo naujai bažnyčiai toki, "Serantono Hoderukinė", toki vartas visai būtų kas kita, reikštų visai nauja, ir Lietuviai nesilermuotų per laikraščius už seną nusidėvėjusį Papos mokslą ir jo bažnyčią.

Neužlgo po to "Telegrame" skaitome peržvalgą tos bažnyčios. Kaip koks laikraštis talpina straipsnius savo bendradarbių apie ją. "Telegrame" talpinamas aprašymas buvo antgalviu: "Dar Apie Tautos Bažnyčią", o to straipsnio autorius palindęs po slapivardžiu "L. K.".

Žvilgtelėjus į tą antgalvį ir neskaicius toliau to straipsnio, galima tuojau matyti kiek proto ir mokslo randasi toji bažnyčio ir jos pasekėjuose. Kun. Gritėnas perstato pats save tvirtuoti tos bažnyčios, užvardino ją "Lietuvių Tautos Katalikų Bažnyčia". Štai kitas, ar ir tas pats, jau rašo "Tautos Bažnyčia". Kokios tautos, gal ant Marso?

Svarbiausi punktai autoriaus ir jo pažvalgos ir dilypė bažnyčia yra sekanti: "Dirvoje" vėliau skaičiau tolo Serantoniečio korespondenciją kur nupasakojama apie tautos bažnyčią. Jis sako kad ta "tautos bažnyčia" niekuo nesisiskiria nuo Rymo Katalikų bažnyčios. Kito Serantoniečio apie patį dalyką skaičiau "Vienybėje". Šis visai kitaip nupasa-

na? Kūn. V. R. Delianis.

Koją apie Tautos Bažnyčią, vadinasi apie Kun. Gritėno parapiją.

"Dirvos" bendradarbis taip juodai nupiešia Kun. Gritėno veikimą kad juodžiau negalima. Bet "Vienybės" bendradarbis pasako kad Tautos Bažnyčia skiriasi nuo Rymo katalikų bažnyčios, ir pasako kame.

Tautiškoje bažnyčioje, tiesa, yra tos pačios pamaldos kaip ir Rymo katalikų bažnyčioje, bet tautiškoji bažnyčia nepriklauso prie Rymo popiežiaus "trusto". Geistina būtų žinoti ką blaivaus proto ir platesnių pažiūrų skaitytojas gali manyti apie tokius vedėjus ir pasekėjus tos vadinamos dilypės bažnyčios.

Kiek metų tam atgal, būriui mokslievių, laike vakacijos nukeliavus aplankyti nelaimingų silpnapročių, daėjus jų namų, daugybė tokių nelaimingų, po sargyba žaidė lauke, ir pamatė ateinant studentus, vienas pasakui kito pradėjo bėgti jų pasitikti. Pirmutinis tų nelaimingų kuris pirmiau pribėgo, pradėjo pasakoti studentams, rodydamas į kitus atbėgančius: Ne klausykite jų anų, jie visi yra žurniai, aš vienas čia tik esu su sveiku protu, ir tie visi žurniai turi manęs klausyti. Atsisukęs ir silpnapročius pradėjo juos korduoti.

Kokis skirtumas galėtų būti tarp Kun. Gritėno, rašytojo tos viršminėtos peržvalgos ir to nelaimingo silpnapročio?

Kun. Gritėnas, kaip paminėjome, išvadina Papos mokslą pasenusiu, niekam netikslu, bet štai jis prisipažįsta kad jis vartoja visas pamaldas ir apeigas Papos. Literatiškai, reiskia vagystę. Papos dirbė, per du tūkstančių metų iki to išdirbo. O štai žmonės kurie nieko neveikė, sako kad Papos mokslas negeras, ir patį jį vartoja mulkinimui dar silpnesnių protų. Bet kad Papos apeigos ir pamaldos skaitosi kaip dalis tikėjimo, reiskia tie kurie atlikinėja tokias apeigas ar pamaldas neprigulėdami ir neturėdami tiesu, pildo šventvagystę. Kun. Gritėnas sako kad jo bažnyčia pildo viską, bet nepriklauso prie Rymo popiežiaus trusto. Regis, kožnas supranta tą kad nieko svetimo nevalia vartoti be daleidimo savininko. Kas jus tas do vyskupas kad nebudamas vyskupu katalikų bažnyčios vartoją katalikų bažnyčios apeigas ir pamaldas, o katalikus nieki-bėje". Šis visai kitaip nupasa-

na? Kūn. V. R. Delianis.

— Taip ir jums, — atsakė gerb. Spragilienė.

— Na, vaikeliai, sėskit prie stalo. O tu, seni, eik atnešk iš sklepo kisielių, — sako tetulė.

— Drauguti, kad tu žinotum kaip aš džiaugiuosi ištrūkęs iš tos Rusijos ir Lietuvos! — sako Martynas.

— Nedyvai, Martynai, ir Amerikoj tau buvo negerai.

— Ale sulyginus su tuo ką turėjau Rusijoj, ten tik pragaras prieš Ameriką.

— Ar išeitau ant naudos šitas pasimokinimas?

— Drauge, kolei aš gyvas, daugiau su tais nedakepėliais nesusidėsiu. Vakarsu-sitikau su Stepu, ko tik akis neapspjauė tas neišmanėlis kada apsakiau kaip Rusijoj ištikro yra. Išvadino provokatorium ir nubėgo.

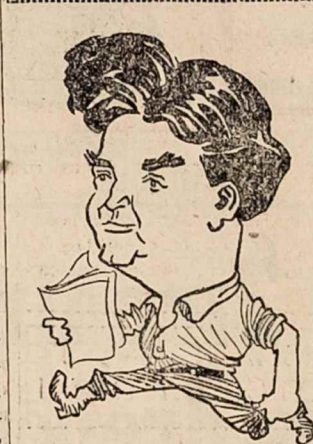
— Lygiai kaip tu su manim elgeisi: vadinau kuo tik išmanei kada pasakodavau apie tą "rojų".

— Judu ten nepradėkit diskusijų; šiandien važna šventė, tuščia jo tų palitikų, — įsikišo tetulė.

— Aš tik noriu parodyt jam kaip neišmintingai elgeisi ir neklusė gero patarimo.

— Tuščia jo, štai va ir senis su kisieliu, o štai aš judviem, vaikeliai, parodysiu ko nematė: štai Martynukas atvežė mums tikrų

GERB. SPRAGILO KAMPELIS

PAS TETULĘ ANT SVEN-TŲ KALĖDŲ

— Gera diena, tetule, štai ir mudu pas jus ant Kalėdų.

— Meri Krismų, vaikeliai, Meri Krismų! Jau mes jus senai kaip laukiam.

— Na o kur dėdulė ir Martynas? — klausia gerb. Spragilienė.

— Jiedu ten anam kambaryj kortuoja neturėdami ką veikti. Gal išgersit ant pradžios po stiklėlį?

— Ačiu, tetule, mes negert bet valgyt pas tave atėjom.

— Ale bus gardžiau ir valgyt kai išgersit. Nejausit nei švenčių "sausai" jas praleide.

— Tetulė išrodai šiandien tokia linksma, gal...

— Kas būtų do Kalėdos jei nebučiau linksma ir jei neturėčiau... Matai kas ant stalo stovi...

— Nedyvai. Na gal tetulė užimta, mes eisim pas anuos.

— Neikit, neikit, tuoj čia juos sauksiu. Tuoj eisim valgyt. Sėskit prie stalo, juos pasauksiu.

— Gerai, tetule. Jeigu rupi tau kad mes prisitotinume, galim sėst prie stalo.

— Na, judu tenai, meskit kortas, štai svečių atėjo! — pašaukė tetulė galvą ikišus į kitą kambarį.

— Alo, drauguti, visai nemaciau kai judu atėjot! — atėjęs prašneko Martynas.

— Linksmy Kalėdų, vaikeliai! — pasveikino mus senis.

— Taip ir jums, — atsakė gerb. Spragilienė.

Lietuviškų plotkelių. Dar liko nuo Kučių, ba judu vakar negalėjot ateit.

— Ir sakė jos pašventintuos Pilviškių prabaščiaus, — pridėjo senis.

— Vaikeliai, tokių Kalėdų jau daug metų kaip mes neturėjom. Dieve duok jam dvasią šventą kad parvežė.

— Ale palaukit, aš dar ką parvežiau ko niekam iki šiolei nerodžiau! — nustebino Martynas.

— Bet neiškentei nepasiskakęs, vistic! — Drauge, aš tik ant dabar ir čėdinau. Vakars jau būtų nelikę jei bučiau parodęs. Palaukit, tuoj atnešiu.

— Tas Martynukas tikrai atvirto prie dvasios šventos. Šįrnt anksti su manim buvo ir ant rarotų nuėjęs.

— Nepastovus protas vis kur nors mėtosi. Jam reikėjo senai dvasios šventos, būtų daugiau žinojęs ir nebūtų tiek nukentėjęs.

— Na, na, greičiau, parodyk ką turi! — prasižiojo tetulė pamaciūs Martyną sugrįžtant.

— Va, žiūrėkit! Visa bonka, o kas čia, ar matot, Lietuviškas žirgvaikis!

— Eė, tai bus Kalėdos! — Atkišęs ranką griebė senis.

— Palauk, palauk, jau tu senai butum išgėres jeigu tik butum žinojęs! Aš turėjau paslėptis laikyti iki čia visi susirinksi! Turėjau bėdos iki atvežiau! Reikėjo labai slėpt kad Najorke neatimtų kada iš laivo išlipau.

— Na tai dėk čia ant stalo, ką iškėles laikai, — sako tetulė.

— Ar matot, čia tikras tautiškas šnapsas, Lietuvos valdžios darytas! Jeigu tu, drauge, negerai jo tai busi išgama, o ne patrietas!

— Kodel taip nusprendei, Martynai, nejaugi tik gėrimas padaro žmogų patriotu?

— Drauge, tu visada rėmei tą valdžią, dabar turi gert jos šnapsą. Nusipirkau pačiam Kaune, ką tik buvo atidaryta valdiški monopoliai.

— Dvyvai kaip tu ir atgabenai, pats taip mėgdamas.

— Žinai, drauge, neišvažiavau su ta viena bonka, nemislyk. Kitas išgėrėm, o vieną prie pat Amerikos ištuštinom ir butelį per langą iššoviau. Šitą įkišau tarp sunesiotų pančiukų ir apatinių drabužių tai turbut revizorius nemisliu kad ten kas yra, nors visas valizas krėtė.

— Kad tu butum kelias naujas Lietuvos valdžios išleistas knygas atsivežęs, didesnė būtų nauda iš jų, o ir įvežimui nebūtum rizikavęs.

— Ką jus čia apie knygas, duok šian bonką, — užkama-davo senis.

— Nagi va, įsikalbėjo kažki ką ir užmiršo valgyt, — atsipekėjo tetulė.

— Tikrai tai bus Lietuviškos Kalėdos! — tikrino senis.

— Bet klausykite, mes turėsim tuoj po pietų išeit jeigu jus čia prisigersit. Verčiau namie pasėdėt ir knygą paskaityt, bus naudingiau.

— Jeigu taip tai eikit, ba paskui užsinorėsit nuo to žirgvaikio, — prabilo jau girtas senis.

Ir taip Kalėdos praėjo: tetulė parlydėjo mus namon, o Martynas su seniu liko tuštint "žirgvaikį".

Už \$3.00 metams pralinksmintis visą kaimą. — Užrašyt saviškais Lietuva "Dirva"

EXTRA!

KNYGOS

po 50c.

Kas Slepiasi už Žmonių Pasakų — įvairių amžių gamtos apsirėikimai ir žmonių prietaringos pažiūros į tai. Su daugeliu paveikslų senovės rašytojų ir dievų. Parašė K. S. Karpavičius. 156 pusl. \$1.25
Draugose audimo viršeliose \$1.25
Buvo 75c.—dabar 50c. Apdaryta \$1.25.

Rusijos Moterų "Mirties Batalijono" Vedėja Marija Bockareva, jos gyvenimas, ištrenimas, kariavimai, sužeidimai; prisitartinimas Rusijos revoliucijos. Sugundantis aprašymas. Vertė K. S. K. Turi 205 puslapius \$1.25
Buvo \$1.25—dabar 50c. Apdaryta \$1.25.

Kandidas — Apsakos-istorijos paveikslas apie Kandida, jauną bastuna-klautoją po pasaulį gyvenimo aplinkybių verčiamą, kuris liko kad visame vis tik geras yra, o sutiko tik blogą. Jo karnonės, melai, kelionės po Ameriką ir litur, kunigų persekiojimai, jozuitų gaudymai, aukso šalies atradimas, ir daug ko kito žingėdais. Parašė garsus filosofas Voltaire, vertė Karolis Vairas. 170 puslapių. Kaina 50c. Audimo viršeliose \$1.25
Buvo \$1—dabar 50c. Apdaryta \$1.25.

Vienuoyno Slaptybės. Indomus ir svarbus aprašymas iš vienuolių gyvenimo (kloštorijų). Su paveikslais. Parašė Marė Monk. Lietuviškai vertė A. 152 puslapiai \$1.00
Buvo \$1—dabar 50c. Apdarytų nėra.

"DIRVOS" KNYGYNAS

7907 Superior Ave. Cleveland, O.

1924 m. Kalendorius

Jau galima gauti 1924 metų Kalendorių atspausdintą knygos formoj, su visomis šventėmis, su daug gražių pasiskaitymų, su paveikslais visuomenės veikėjų, ir su šiaip daugybe visokių informacijų. Reikalaukit tuojau.

Kole dar jų yra, kaina tikrai 25c
Pinigus siųskit su užsakymais. Galima siųsti ipašto stampais. Agentams šių Kalendorių ant pusės neduodama.

"REIKALAUKIT "DIRVOJE"

Vilniaus Albumas

Didelis Artistiškas Veikalas — 10x13 colių didumo knyga su 195 Paveikslais ir dviem žemlapiais Vilniaus miesto istorikų ir visu-turinčių bent kiek indomuma budinkų — bažnyčių, vienuolyno, Gedimino Kalnas iš kelių pusų, Griuvėsiai Pilies, ir tt. ir tt. Paveikslai albume yra spalvuoti ir fotografiškos reprodukcijos. Popiera labai puiki. Kožna lapą galima laikyti rėmuose po stiklu.

Šitie Albumai tik ką atsiusta iš Lietuvos — kožnas norėsit tūrēt sau atminčiai musų gar-singos Gedimino sostinės vaizdus. Reikalaukit siųsdami ir pinigus. Kaina tikrai \$4.00

"REIKALAUKIT "DIRVOJE"

Nuo Redakcijos

NAUJAS ŽYGIS KLAIPĖDOS KLAUSIME

TAUTŲ Sąjunga vėl žaidžia Klaipėdos klausimu, ir Lietuvai reikia būti atsargesnei. Sąjunga gana prijuokino pasaulį Vilniaus klausimu. Visuose atvejuose vis matyti keno tai norai kad Lenkija turėtų viršesnę pusę. Taip aiškiai matėme Hymanso projektuose, taip dabar Ambasadorių Tarybos planuose.

Galvanauskas sumanė šitokią naujenybę: Lai Klaipėdos klausimą padės spręsti koks nors Amerikietis — Suv. Valstijų valdiškas atstovas. Sumanymas labai puikus — teorijoj. Bet praktikoje jį nei Galvanauskas nei kas kitas lai nededa vilčių. Tas Amerikietis, kaip jau paaiškėja, atsirado: tai senai esantis pietinėj Francuzijoj pasiuntinis. Ne Vokietijoj, ne Lietuvoj, ne Anglijoj, bet Francuzijoj.

Koks jo sprendimas bus jau galime spėti. Ne dėlto kad Amerika būtų priešinga Lietuvai Klaipėda atiduoti, bet dėl to kad jis neieškė visos Amerikos nuomonės, o tik savo, po to kada i posėdį atvažiuos automobilu su Francuzais ir Lenkais.

Kita keistenybė paskleista Anglų spaudoj tai buk Galvanauskas net nepaisys Vilniaus jeigu tik Klaipėdos reikalas bus išspręsta prielankiau Lietuvai.

Šita nesamone nekuri ir musikiškai pagauti: mano jog Galvanauskas nusilenkia kam. Prieš pradėdant derybas, Lenkai ir Francuzai jau pasiskubino per žinių agentūras sudemoralizuoti pasaulį. Kada Klaipėdos klausimas bus išspręsta prielankiau Lietuvai (ant naudos Lenkams), jie vėl galės Lietuvius teršti kada reikės Klaipėdą ginklu užsitikrinti.

Kitokio išsprendimo nėra kaip tik — Vilnius ir Klaipėda LIETUVAI.

Žydų Ministerija Panaikinta

Anglų spaudoj gruodžio 25 d. paduota pranešimas iš Kauno jog Seimas nutarė panaikinti Žydų Reikalų Ministeriją atmedamas bilij išlaidoms tos ministerijos užlaikymui. Baltgudžių ministerija taipgi panaikinta.

Valdžiai tvarkiai užsilaikant ir prireikant tinkamus įstatymus kitų tautų mažumos gali apsieiti ir be ministerijų. Ministerijos Žydų, Baltgudžių ir kitų Lietuvoj įsena kaip kitos valstybės palaikymas valstybėje. Žydai ar kiti tada balsuoja rinkimuose tik už savo atstovus — ar bent jų vadovai taip agituoja; kiti už savo, ir tuomi tveria svetimą politiską gyvenimą valstybėje Lietuvių. Dabar Žydai ir Baltgudžiai turės savo atstovus Seime jeigu juos išsibalsuos, ir jie galės tēmyt geras ar blogas puses Lietuvos valdžios atsinešimo į mažumas, ir ginti jas. Dabar žydai ir Baltgudžiai daugiau palieka Lietuvos piliečiams ir galės gyventi kaip visi Lietuviai jeigu taip pat pildys įstatymus kaip visi.

"Saitymai" Sustoja

"Trimito" pranešimu, Lietuvos švėtimo Ministerijos leidžiamas žurnalas "Saitymai" nuo ateinančių metų pradžios neisias.

Francuzija Darosi Kenksmingiausia Taikai

Garsus Anglas rašytojas H. G. Wells rašo: Anglijos rinkimai, nors trūkšmingi ir reikšmingi namie, neturi svarbos kitur, ir tuoj jų reikšmė pasibaigia kai rinkimai praėjo.

MOHAMEDONŲ TIKYBOS KEISTUMAI

PASTARŲ dienų Shia Mohamedonų riaušės kilusios gatvėse Kirmanshah, Kum, ir kituose Persijos miestuose delei to kad žmonės ėmė manyti jog jų kunigai buvo išvaryti iš jų šventų maldnamių Mesopotamijoj, vertia paminėti faktą jog šioje sektoje Pranašo Mohamedo pasekėjų egzistuoja tūli keičiausi religiški papročiai kiek tik jų žinoma", sako buletinas iš Washington, D. C., National Geographic Society raštinės.

"Vietoj atlikti maldingas kelionas į Mekką, ko per visą gyvenimą trokšta kiekvienas Sunni Mohamedonas, šiitai plaukia iš Persijos, savo tvirtiausio lizdo, per Bagdadą į Kербelą ir mystiską Nedžef Mesopotamijoj. Tuoj už sienų paskiausia įvardinto miesto, guli turbūt daugiausia žmonių lavonų užkasta negu kitoj kokioj vietoj ant žemės. Lavonai tukstančių tikinčiųjų kurie buvo tokie nelaimingi kad mirė toli nuo to švento miesto, esti druska sudinami, išdžiovinami ir atgabenami palaidojimui šventoje žemėje aplink tą miestą.

"Kelias yra ilgas ir keblus ir kartais ima beveik visus metus suvažinėjimui į abu galus. Tyrynys yra varginantis, karštas ir nuobodus, ir druskuota žemė trukinėja po kupranugarių kojų jiems einant. Ima dvi dienos laiko perkeliavimui šešiasdešimties Anglišių mylių tarp Kərbela ir Nedžef, ir kartais blogai susudytų lavonų kvapas sugadina visą orą. Sausas tyru oras, tačiau, yra vienatinis išganymas Nedžefui nuo ligų kas tikrai užėitū prie šitokių papročių.

"Laidojimui vieta artimai didės Nedžefo moskos visada laikoma svarbiausia, ir tukstančiai įvairių didumų ir pavyzdžių kapų stogso jos aplinkėse. Sykį keliauninkas užklausk vieno tikinčiųjų kiek čia guli žemėje aplink tą miestą, jis atsakė tik kad "Allahas žino jų visų vardus."

"Pilgrimams tenai parupinta visi moderniški Artimųjų Rytų patogumai. Visur-esantieji pasaulio pirkliai, žydai, daugiausia iš Bagdado, įsteigė vežimus, vežiojimai žmonių, o pačiame šventame mieste netoli moskos gyvena kolonija moterų kurios patampa laikinomis pačiomis atėjūnų, taip kad jie galėtų įsiti į pilnai patenkinti tenai kaip yra pratę namuose. Kunigas atlieka suženijimo iškilmes su lyg tam tikro įstatymo, ir tos moteris gauna naujus vyrus kas metai su kasmetiniu religišku kelelių užplūdimu.

"Namiė likusioji turi bėdos kada reikia pažinti savo viešpatį jam sugryžus, nes vyrai nutvėkė į šventąjį miestą nusidavę savo barzdas raudonai, ir po sugryžimo jis buna kaimynų vadinamas Hadji — toks kurs atliko Hadj, arba kelionę į šventą miestą.

"Gabus dailininkai ir plytų dirbėjai daro didesni biznį už visus kitus pirklius Nedžefe. Plytos išdirbama iš kapų molio ir ant jų atspaudžiama žodžiai

Didesnės reikšmės dalykas yra Ispanijos ir Italijos susidraugavimas ir kvietimas į vieną visų Latiniškų valstybių.

Dar daugiau reikia atsižvelgti į Francuzijos premjero Poincare kalbą. Poincare pasakė kalbą apie juodą Francuziją, — turbūt žemiausios rusies kalbą kokios galima tikėtis iš atsakomingo valstybininko. Jis išve-

iš Korano. Kuomet žmogus meldžiasi jis atsuka veidą į tą kraštą kur randasi Nedžef ir išsilenkia iki jo kakta pasiekia tą šventą plytą kurią jis pasideda ant žemės.

"Persija yra daugybės religijų kraštas, pradedant su Zoroastro kurią dabar atstovauja Parsiai, ir keleto sektų Krikščionių iki Mohamedonizmo su jo daugybe šakų, gi šių Mohamedonizmas yra valstybinė tos šalies religija. Šiitai turi savas tradicijas, kurių pažymiausia yra didelė pagarba Aliui, sunėui ir žentui paties Pranašo ir turbūt pirmam jo vyriškam atsišventėliui. Jie tiki jog angelas Gabrielius applanė Mohamedą jo paskutiniam žygyje Mekkoj ir įsakė jam apšaukti Ali savo inėdiniu.

"Taip labai jie yra persitikrinę jog kalifatas priguli tikėtai vienai Mohamedo šeimynai, kad prie išpažinties, "Nėra jokio kito dievo kaip Dievas ir Mohamedas Jo atstovas", jie dadedą "ir Ali yra Dievo vice-rejentas". Bet Ali, budamas ant žemės turėjo tulus galingus priešus, vyriausiu kurių buvo Ayeša, mylima pati Mohamedo ir vienatinė jo hareme kuri nebuvo pirmiau vedusi, ir tiems priešams pasisekė jį pravyrti ir išrinkti tris kalifus pirm jo. Jam pagaliaus pavyko atgauti kalifatą (žemišką valdžią), bet jis liko nužudytas Kufa moskoj po ištamavimo tik keturis metus.

"Stebėtinus yra pasakos kurios išsivystė apie jo vardą. Sakoma jog jis perviršiojo net Kufos sekancijų būdą: viena dieną budamas Kufoj jis buvo labai užimtas ir neturėjo laiko pasimelsti. Kaip tik norėjo melstis, jau saulė užlindo už horizonto, taigi jis pakėlė savo rankas į dangų, padarė ženklus, ir saulė atgrįžo į tą vietą kur ji turi būti maldų laikė ir laukė iki tas didis žmogus atidavė savo maldą.

"Persų procesijos švėtimaisiam atsižymi fanatiškumu. Bėgyje jų Raudų Mėnesio — tai yra kuriame Ali buvo nužudytas — jie apsivelka juodais apvalkalais, krutines atsidengia, nežiūrint ar tas mėnuo būtų šaltas ar šiltas, vargina savo kūnus, ir vaikščioja nesikutę ir basi po gatves. Kartais muša sau per galvas iki kraujas prasišviečia ir apteka veidus ir apvalkalus. Didelės sumas pinigų moka ceremonijai viršininkai už krauju sulietus apvalkalus.

"Tiktai to mėnesio bėgiu atsišvina Persijos teatrališki įspėstymai. Juose vaizdinama Persų patriotizmas kuriuom šiitai parodo savo neapikantą kiltoms Mohamedoniškoms sekoms, ypatingai Sunnity, ir yra panašūs į senuosius Anglijos vaizdinius ir morališkus lošimus. Lošimai atsišvina turtingesni žmonių kiemuose, kur ištemptas liuto kailis perstato tyrūna, sidabrinis bludas vandens upė Tigris, o vaikai ir jaunai vyrai užima moterų roles.

"Keistumas didelis. Kuomet aktorai jau turi nueiti nuo scenos, jie tik atsisėda, ir "lavinai" sėdi ramiai ant scenos apdengtas marškiniais, perkištais vilgyčiomis liuto kailis perstato tyrūna, sidabrinis bludas vandens upė Tigris, o vaikai ir jaunai vyrai užima moterų roles.

džiojo jog jo nuštatymas grašines palikti Francuziją vieną varžytinę su Vokietija, desperacijon įvartyta, gasdinęs kitus Francuzus, nebuvo negeras. Jis savo kalboj barė tuos kurie baiminosi.

Francuzų yra ne keturiasdešimys milijonų, sakė jis, bet šimtas milijonų. Jis pridėjo šešiasdešimys milijonų Afrikos juodųjų kurie yra po Francuzų valdžia Afrikoj ir kuriuos gali panaudoti Europos gasdinimui. Jis nurodė visam pasauliui nuolat progresuojanti juodos Francuzijos naudingumą. Francuzai statė submarinus apsaugojimui juodųjų pervežimo iš Afrikos į Francuziją. Tą jie prisipažino Wasingtone 1921 metais. Dabar Europa kreipia savo akis į statymą daugybės gelžkelių Afrikoj persitikrinimui svarbos Poincare grasinimu. Tie gelžkeliai yra strategiški gelžkeliai, kaip buvo įrengę Vokietijai Belgijos parubėgyje.

Baltoji Francuzija kurią daugybė Amerikonų ir Anglų myli kaip savo antrą motiną, ta baltoji Francuzija iš didesės revoliucijos dienų — su Lafayette, Mirabeau, Voltaire, Pasteuru, Anatoliu France — propagandistė laisvės, lygybės, brolybės visame pasaulyje; Francuzija, sargybė dailos ir ypatingos laisvės, liko užtemdinta po juodu Afrikos šešėliu. Juodoji Francuzija išvijo ją iš žmonių įsivaizdinimų ir užuojautos.

Negalima buvo Italijai ir Ispanijai žinėti iš to sumanymo vystymai ir tikrenybė po jų akis be sąjūdimo. Jos tuoj susiprato. Francuzų organizacija šiaurinėj Amerikoj tramdo Italijai ir Ispanijai nepakenčiamai. Suplyšimas Vokietijos, epibiednėjimas Anglijos, paliks anas abi valstybes beiegiemis jeigu jos nesusivienys, kada Europa pateks po valdžią vienos iš egzistėliausių tautų. Bile protaujantis vaikas kuris sekė dalyku eiga, galėtų pasakyti Poincarei jog pasekmė jo juodos Francuzijos politikos, negalėjo neįvykti tarp Italijos ir Ispanijos sutarimas rengtis nukirpti tą bambos šniurą jungiantį Europos Francuziją su Afrikos pavergtais negrais, kada reikalas bus Italijai yra iš rytu, Ispanija iš vakaru pusės tos bambos arba jurių per kurias Francuzai gabena savo kraštą negrus.

Pažvelgus ant žemlapio tas aiškiai matyti. Lengva tai padaryti. Ispanijos salos yra už 200 mylių nuo Italijos Sardinijos. Per tą tarpą turi praėiti Francuzijos laivai gabena juodukus Europon — 400 mylių ilgio jurių keliu. Gabenimas juodųjų kareivių į Europą yra paikščiasios tos didelės tautos sapnas — nei Italija, nei Ispanija, nei Anglija to neleidžia daryti, ir net negali leisti. Bet matyt tik ant šio įsivaizdinimo, jau iškalnėto nulemtu nepasisekimui, visa Francuzų politika remiasi.

Du tikrieji diktatoriai, Italijos Mussolini ir Ispanijos Gen. De Rivera, pasikalbėjo tykiiai, paziūrėjo į tai, ir tas sumanymas turi nykti.

Turėjo reikšmės ir Ispanijos karaliaus apsilankymas Italijoj. Prie to, Italija ir Ispanija abi yra konstitucinės monarkijos, kelis sykius pertvarkytas bėvoit ant Anglijos korpalo. Nežinia kaip Francuzijos laisvėčiai plačiai visuomenei pranešė apie šitą dalyką. Europos Francuzai laikoma nežinėje apie tai, ir tik bandoma pertikrinti jog Italija ir Ispanija vienijasi neužleidimui Anglų į Viduržemine jūrę. Bet nieko panašaus. Tai yra jungiamasi aparžymui Francuzų Afrikoje.

Geistina kad Francuzai galėtų permatyti su koku nekantrumu civilizuoti žmones visur, New Yorko ir Londone ir Rōmoj ir Madride tēmija jų fanatiška šokį ant suardyto Vokietijos kumo ir krypiną prie visiško atsiskyrimo nuo bendrųjų pasaulio reikalų.

Amžinasai Žydas

(Eugene Sue — Vertė K. V.)

(Tasą iš pereito num.)

SKIRSNYS XIV.

Pasekmės.

MOROKAS, su parišta kairiaja ranka, išlengvo lipo laiptais augstyn ir garbingai pasveikino burmistrą. Mergaitės, pamačiusios žiaurųjį žvėrių malšintoją, išsigando ir prisiglaudė prie Dagoberto, kurį vėl apėmė didelė rusiškė, paregėjus visų savo nelaimių kaltininką. Bet jis dar nežinojo, kad Moroko pamokintas Galiotas pavogė jo raštus ir pinigūs.

— Kio įėjai, Moroke? — paklausė burmistras, pusiau rusčiai, pusiau maloniai. — Aš sakiau, kad noriu būti vienas!

— Atėjau suteikti tamstai patarnavimą, ponas Burmistre.

— Patarnavimą?

— Didelį patarnavimą, kitaip aš ir nebūčiau drįsęs tamstą pertraukti. Mano sąžinė neleidžia man užtylėti.

— Sąžinė?

— Taip. Gailiuosi pirma nepasakęs tamstai ką žinau apie šį žmogų. Mane su laikė pasigailejimo jausmas.

— Ką gi turi pasakyti?

Morokas prisitartio prie burmistro ir kaž ką tylomis jam pašnabzdėjo.

Burmistras išpradžių labai nustebo, su abejone išraiška akyse žiūrėdamas į Dagobertą ir mergaites, bet toliau jo akyse sužibėjo neapykanta ir nepasitiekėjimas. Dagobertas pastebėjo šitą netikėtą permairį ir jo baimė dar labiau padidėjo.

— Velnias! — sušuko burmistras, pasikeldamas nuo suolo. — Aš niekados nebūčiau tikėjęs! Bet matai, Moroke, kad žmogų priekelia iš miego vidurnaktį, tai jis nežiūri dalykų kaip reikia. Aš esu labai dėkingas tau už šį patarnavimą, labai dėkingas.

— Bet aš nesakau, kad visa taip jau ir yra, tiktai...

— Na, visugreičiausia taip ir yra kaip tu sakai.

— Tai tiktai mano nuožvalga, paremta laikuriomis aplinkybėmis...

— Ir aš čia, kai gaidys, bučiau likęs prigautas! Ir kur buvo mano protas!

Laike šito pasikalbėjimo Dagobertas buvo kai ant žarijų. Jis jautė didelę audrą priartinant ir galvojo kaip iš jos išspruktis ir kaip savo rustybę suvaldžius.

Morokas, vėl pasilenkęs prie teisėjo, kaž ką pašnabzdėjo, rodydamas su pirštu į mergaites.

— Ak, — sušuko burmistras, — tu jau pertoli nueėjai!

— Ne, — atšovė Morokas, — tai tiktai spėjimas, paremtas ant...

Ir vėl šnabzdėjo teisėjui į ausį.

— Ir doko ne? — pagaliaus tarė burmistras. — Tokie žmonės viską gali padaryti. Jis sakėsi atkeliaujas iš tolimo Sibiro krašto, taigi visos jo pasakos tiktai melas! Bet niekas nesukvailins manęs du kartu, — sušuko piktą balsu burmistras.

— Tik nenuspręsk greituoju, — patarė Morokas, veidmainingai kurstydamas burmistrą. — Mano santikiai su tuo žmogum (rodydamas į Dagobertą) yra tokie, kad gali manyti mane norint jam keršyti; bet jaučiu, kad manys kalba meilė teisybės, pasibjaurėjimas melais ir gili pagarba mūsų švento tikėjimo...

Kas ilgiausia gyvena tas daugiausia ir mato. — lai Dievas man atleidžia, jei klystu. Jei jie yra nekalti, jie bus liuosi už mėnesio-kito...

— Taigi ir aš nebedvejosiu; to reikalauja ištintis, ir jie nuo to nenumirs. Juo labiau galvoju, tuo labiau įsitikinu, kad teisybė sakai. Taigi, tasai žmogus yra Prancūzų šnipas ir agitatorius...

Rodydamas akimi į mergaites, Morokas dar pastebėjo:

— Nelabasis visokių būdų griebiasi tikslui pasiekti!

— Bjaurus, bet gudriai sugalvotas buklas!

— Ir pažiūrėk tamsta į to vyro stovylą, ar esi matęs kada nors ką nors pana-

šaus, — pastebėjo Morokas, rodydamas į Dagobertą.

Dagobertas, visa tai matydamas ir girdėdamas, nebegalėjo susivaldyti. Sudėjęs rankas per krutinę, atsiliepė į Moroką:

— Ar tamsta apie mane kalbi į burmistrą?

— Taip, — atsakė Morokas kietu balsu.

— Kalbėk garsiai!

Morokui nieko neatsakius, Dagobertas pakartojo:

— Aš klausiu kam tamsta kalbi pašnabdomis, jei visa tai liečia manęs?

— Dėlto, kad yra dalykų kurių negalima garsiai sakyti vien iš gėdos, — atkirto Morokas.

— Dagobertas atleido nuo krutinės rankas ir, suspaudęs kumštis, atsiliepė per dantis tardamas:

— Ponas Burmistre, liepk tam žmogui išeiti lankan, nes aš nebesusivaldysiu!

— Ką? — piktai atsakė burmistras, — ar tu manai duoti man paliepinus? Kaip tu dristi!...

— Aš sakau, kad tas žmogus turi išeiti laukan, nes kitaip bus blogai!

— Dagoberte, mon Dieu! Susivaldyk! — sušuko mergaitės, imdamos jį už rankų.

— Tiktai toks kai tu valkata ir gali drįsti duoti man įsakymus, — rusčiai šaukė burmistras. — Ką, tu manai, kad man pakaks, jei pasisakys pametęs savo raštus? Labai pavojingai elgėsi, vedžiodamas su savim tas mergaites, kurios, nežiūrind jį nekaltos išvaizdos, gali būti...

— Ką? — sušuko Dagobertas taip baisiai, kad burmistras nutilo, pabugęs. Kareivis paėjo kelis žingsnius pirmyn, ir burmistras, traukdamasis atgal, prisitartio prie laiptų ir įsikabino į laiptų atramas.

— Klausyk manęs! — sušuko kareivis, imdamas teisėją už rankos. — Tik ką tasai žmogus įleidė mane; aš nutylėjau, nes tas lietė tik mane vieną. Ir aš kantriai klausiau tamstos kvailių pastabų, nes maniau kad buvai susidomėjęs šitų nelaimingų našlaičių likimu. Bet kadangi tamsta neturi nei širdies, nei pasigailejimo, nei teisybės, aš sakau tiesiai į tavo barzdą, tu, burmistro šmote, aš kibsiu į tavo kaip kad buvan įkibęs į tą šunį (rodydamas Moroką), jei tu drįsi prisitarti apie tas mergaites tokį žodį, kurio netartum apie savo dukterį. Ar supranti, burmistre?

— Ką — tu drįsti? — murmėjo burmistras, — kad jei aš kalbu apie tas dvi valkatas...

— Nusimk kepturę kalbėdamas į Maršalo Grafo de Ligny dukteris! — suriko Dagobertas, nutraukdamas nuo burmistro kepturę ir mesdamas ją ko jo kojų.

Morokas nesiliovė iš džiaugsmo. (Toliau bus)

Septyni Senojo Pasaulio Stebuklai

Septyni Senojo Pasaulio stebukai — svarbus mokslinio tyrinėjimo aprašymas septynių antkasto civilizacijos didelių žmogaus darbų kurie per amžius nerado dar sau lygių pabudavojimų. Apimama: 1—Egipto Karaliaus Khufu Kapas; 2—Babilono Miesto Sienos; 3—Olimpijos Zeuso Statua; 4—Dievės Dienes šventynė; 5—Karaliaus Mausolio Kapas; 6—Rhodos Salos Stovykla; 7—Aleksandrijos žibintuvai. Iš Edgar J. Banks vertė K. S. Karpavičius. Su paveikslais.

ŽODYNAS

Lietuviškai-Angliškai ir Angliškai-Lietuviškai. Didžiausias turtas žmogui, kuris jį turi, Amerikoje gyvenamas. Telpa jame visi žodžiai ir vieni prasideda Lietuviškai, kita dalis Angliškai, kada katros kalbos žodžio reikia, tame skyriuje ir randi. Vaizduojančiam Lietuvai būtinai reikėtų jį turėti, kad neužmiršus Angliškos kalbos, kuri čia Amerikoje buvo naudinga. Jis bus juns didelis pagalbininkas. Be jo nei vienas parvažiavęs Lietuvos negalės apsieiti, nes tenai bus reikalų su Anglija, su Amerika ir jų atstovais. Kurie patys nenaudois, parvežkit saviškiams, nes Lietuvoje žmonės labai užsiderę Anglų kalbos mokiniams. Katalogo No. 3146. Druais apšarais \$10.00 Tas pats, gera morokko oda, labai druska \$1.00 Reikalauk! "Dirvos" Knygyne

1590. Socializmo minties blaivumas. Pinaš John Spargo. Autoriaus leidimu vertė A. Lalis. Pluoštas laišky rašytų darbininkų Jonatanui Edvardui, Pittsburg. Puikiais audekliniais apdardais \$1.00

506. Žmogus neplūškis. Vertė iš švedisko Nēris. Labai graži apysakėlė, kaip turtingo prekėjo sunas apsidėję su varginga mergina ir laimingiau gyvena už kitus, apsidėjęs su turtingomis. Chicago Ill. 1899, pusl. 23. 10c

Mūsų Kaimynai Dausose

Žvaigždės kurias Mes Tankiai Matome Parengė K. S. K.

(Taša iš pereito num.)

Išties pagirtinų yra kad primitivis žmogus stengėsi užrekoruoti didžiausius ir svarbiausius nuotiki kokis jam buvo žinoma del gerovės ateities amžių žmonių, ir gal but buvo taip kad kokis nors senovės patirarkas, gali būti ir Nojus, užrašė savo rekordus ant neišnykstanto naktinio dankčio, ir įdeginio ją giliai su ugnia skaisčių žvaigždžių.

Kaip ten nebutų, toje dangaus srityje matosi reikšmingas sutvarkymas žvaigždžių ir konsteliacijų taip kad reikalauja mažo įsivaizdinimo susekimi pusėtinai gerų padavimų apie Tvano pasaką, kaip mes ją turime Tvėrimo knygoje.

Čia mes randame ir Laivą (Arką), Argo, užmestą ant skalų. Du paukščiai skraidė netoli jo, Varnas ir Balandis, kuriuos tai paukščius Nojus buvo išleides. Randaime aukurą ant kurio deginama auka išėjusio iš Arkos žmogaus, Centauro, o iš Altoriaus einanti dūmai perstatoma Paukščių Kelio smulkomis žvaigždėmis. Gan keistai taipgi randaime ten Lenką žvaigždžių debesyje, ne Laumės Juostą, bet Lanką Šaulio, patalpintą Paukščių Kelyje, arba dumų debesyje. Šis subendrinimas Šaulio arba Sagittarijus konsteliacijos su Tvano grupės paveikslais išrodytų pertoli nutęsta, bet net ir be jos paveikslas Tvano ir pasaka iš Genezės labai aiškiai pervedama tose konsteliacijose, ir todėl randaime šio grupę geriausią liudymą kuris buvo sutaičytas ir patalpinta čionai kaip atmintis visiems amžiams.

Prie šitų konsteliacijų dar priskaitoma kaip prigulincios prie jų, yra Akvarius ir Eridanus, turinčios bendrą su Tvanu, prie to Pises ir Cetūs, juvis ir smakas arba bangžuvė, plaukioją „giliuose vandenuose“.

Genezėje, kaip Maunder išrodinėja, Nojus perstatoma kaip vyras. Konsteliacijos paveiksle, iš laivo išlipas yra Centauros, dviejų prigimčių pavidalo sutvėrimas: arklys ir žmogus. Yra tam tikra reikšmė ir Centaurų pavidalams. Jie buvo labai tolimos senovės žmonės, nežinurint fakto ar tokie sutvėrimai kada nors gyveno, ar tik, kaip manoma, jie buvo tie kurie prijaukino arklius, ir jiems esant ant arklių, labai nepaprastas vaizdas, išrodė istolo lyg pavidalas pusės žmogaus, pusės arklio.

Reikšmė šitų pavidalų danguose guli tame fakte kad išradėjas konsteliacijų buvo apsiapinęs su arklio pavidalu, kurį mes randame atvaizduotą Pegase ir išimtiname pavidale senoviško Centauro, pusės žmogaus, pusės arklio.

Corvus Arabų buvo vadinama „Kupranugaris“, ir „Palapinė“. Ji sudaro 11-tą Indų mėnulio stotį žinoma vardu „Hasta“, kas reiškia ranka. Schickard manė jog Corvus perstatė Elijošiaus Varną.

Arabai Alpha Corvi vadino „Al-Chiba“, ir tas vardas buvo tyrų gyventojų priskirta visai konsteliacijai. Ulugh Beg ir kiti Arabai astronomai vadino ją „Varno Snapas“.

Delta Corvi, Arabų vadinama „Algorab“, yra puiki dvilypė žvaigždė, gražus reginis mažų teleskopu tēmiant, priešingų spalvų geltonos ir purpurinės, kurios labai aiškiai skiriasi.

NAUJAUSIOS DAINOS Iš Lietuvos

OI NEVERK, MOTUSELE — Basso Solo, smuika ir pianas. Žodžiai Maironio, Muzika Naujalis. \$1.00
STASY — Solo, žodžiai Liudo Giros, Muzika A. Vanagačio. 50c
DUL DUL DUDELE — solo, žodžiai Liudo Giros, Muzika A. Vanagačio. 50c
Valgiu Gaminimas — mažai tokių knygų yra, bet labai reikalingos kiekvienai šeimai. Pasiskubinkite sau nusipirkti. Puslapių 162 — 1.25
Gražiai apdaryta. 1.50

Reikalaukit „Dirvos“ Knygynė

DRACO ARBA DRAGONAS

NĖRA abejonės jog Draco konsteliacija jau buvo žinoma ankstyviausiuose laikuose, nes Eudoxus ir Aratos pamini ją, ir daugelis tiki jog ji perstato tą susisukusį žaltį minimą Jobo, xxvi, 13.

Iš visų sutvėrimų žaltys istoriškai yra vienas iš žingeidžiausių. Apie jį daugiau užsimenama mituose ir legendose negu apie ką kitą, ir jis subendrinta ne tik su pasaka apie Rojį, bet ir su kitais atsitikimais iš pat ankstyviausių žmonių istorijos laikų. Kad žaltys galėjo rasti sau vietą tarp konsteliacijų yra turbūt todėl kad taip parinkta, bet išrodė keista kad sutvėrimas taip instinktyviai nekenčiamas visų amžių žmonių galėjo būti taip augštai gerbiamas konsteliacijų išradėjų kad jie net patalpino jį prie pat dangaus sosto.

Burrit sako: „Kas atkreipia dėmesį į Draco stovį, apsiraičius apie polių ir ekliptiką, supras jog jo kankinanti išsivirgimai yra atvaizdžiu išstrižo kelio žvaigždžių. Draco taipgi apsirangęs aplink žemės polių lyg įrodymui simboliškoj Egiptų astronomijos kalboj apie keliavimą ekvatorinio poliūs aplink ekliptiką polių atsiūnanti pasekmė žemės svirinėjimo.“

Nėra abejonės kad dvylika zodiakalių ženklų buvo tai pirmutinės žvaigždžių grupės paimtos išskirstymui ir išymėjimui. Šiaurinės žvaigždės sekančios patraukė atidą ir sulyg Irvingo, iš tų žvaigždžių išžiūrė didelis sparnuotas dragonas kuris buvo manyta sergti dangaus polių. Laikui bėgant ir keičiantis susilyginimų punktams tas sutvėrimas buvo pašalinta nuo poliūs, ir buvo sakoma jog jį nugalėjo stiprusis Mikolas (Arkaniuolas), ir nutrėmė į bedugnį urvą. Vienas rašytojas sako: „Jo uodega nutraukė trečdalį žvaigždžių nuo dangaus ir nubėrė jas ant žemės.“

Egiptiškas hieroglyfas arba rašytinis ženklas dangui buvo žaltys, kurio plėtmiai atvaizdino žvaigždes. Kuomet astronomija pirmiausia prasidėjo vystytis Chaldejoje, Draco buvo poliarė konsteliacija.

„Nėra žinoma tikrai kodėl ta konsteliacija gavo savo bauginantį simbolį arba žaltį“, sako Maunder; „dragonas arba gyvatė tarp senovės tautų buvo perstatytoja piktųjų tamsybės galybių arba atvaizdinio chaoso, bet tas neduoda mums išaiškinimo kodėl konsteliacija toli neturinti jokio gražumo ir pažymumo galėjo būti parinkta atvaizdinimui idejos tamsybės, ir dar daugiau, kodėl tokis simbolis turėjo būti patalpinta ant pat viršunės dangiškojo gaubtuvo apimančio žemę.“

Ankstyviems Chaldejams Draco pavidalas turbūt buvo daug didesnis negu dabar jam priskirta. Jis apsupo abi Meškas, ir nusilešė žemynlink iki priešakio Ursa Major.

(Bus daugiau)

1592. Socialistai. Kas jie? Iš kur atsirado? Ko nori? Parasė d-ras A. Civiškas. Shenandoah, Pa., 1908, pusl. 124	25c
1595. Socialistinės klausimas XIX amžiuje. Pagal grovą A. de Mun, vertė J. Uosis. Shenandoah, Pa.	10c
virš 200 pusl.	\$1.00
Kun. Dembskis, jo gyvenimas, raštai ir darbai — gyvas piešinys didelės atminties mūsų pirmųjų įvairių nesmagumų. Knyga yra didelė, su drutais audimo aparais	1.50
Ta pati drutais aparais	2.00
3002 Aritmetika	p. 104 40
5126 Apeigos Rymo Katalikų Bažnyčios	p. 188 60
3335 Amerikos Pilietis — pamokiniai pilietybės	25
1155 Biologija arba Mokslas apie Daiktus p. 147	60
1146 Apsireiškimai Atosferoje	p. 238 1.00
Ta pati apdaryta	1.75
49 Darbas — gražus romanas	p. 219 75
35 Badas — Dailus vaizdelis	p. 260 1.00

Laimės Beješkan. Rinkiny vaizdelių iš Amerikos (su autorius paveikslu). 107 pusl. 35c
rikos lietuvių gyvenimo ir tt. Parasė Pr. Bajoras

Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje — istorijos ruošai nuo pradžios 14tojo šimtmečio Lietuvių susipažinimo su Lenkais ir visos jų šunybės Lietuvoje. Didelė knyga, gražios spaudos, 264 pusl. 1.00

Reikalaukit „Dirvoje“

DIDŽIAUSIAS TELESKOPAS

Indijos Milijonieriaus Padovanojamas
Francuzijos Observatorijai.

Iš Paryžiaus ateina pranešimas jog ant Kalno Savele, Francuzijoj, bus įrengta didžiausias pasaulyj teleskopas žvaigždėms tēmtyti ir tyrinėti, kuris kainuos šešis milijonus dolarių.

Dabartiniu laiku esantis didžiausias teleskopas yra tai atspindžio teleskopas Mt. Wilson Observatorijoj Kalifornijoj. Jis turi atvaizdžiu veidrodį 100 colių diametre.

Naujasis Francuzų teleskopas turės veidrodį 105 colių diametre.

Tasai teleskopas, kaip žinios skelbia, bus dovana nuo Assan Dina, Indijos milijonieriaus, kuris yra vedęs su Mare Wallace-Shillito iš Cincinnati, Ohio.

Viso pasaulio mokslininkai nekantriai laukia užbaigimo Savele Kalno Observatorijos. Ji suteiks jiems galingą įrangą kovai prieš daug paslaptis.

Didžiųjų teleskopų era prasidėjo su įsteigimu Lick Observatorijos (Amerikoje) 1888 metais.

Nuo to, sekančiais 35 metais didžiausi astronomijoj nuotikiai ir atradimai pasiekta.

Keturi kiti dalykai pagelbėjo astronomijos pirmynžangai tuo periodu. Jie yra:

Pirmas, panaudojimas astronomijoje fotografavimu.

Antras, išradimas ir išvystymas pagalbinį aparatų tokių kaip moderniškas spektroskopas, fotometras ir kitos įmonės.

Trečias, pirmynžanga fizikoje, chemijoje ir matematikoje, nes astronomas kreipėsi į laboratorijų išradimus pasigelbėjimui išaiškinti kas dedasi danguose.

Ketvirtas, išvystymas bendro veikimo astronomų tarpe.

Astronomai suprato kad tik per bendrą tvirtą susirėmimą savo darbe tegalima atsiekti pasiekimų savo tyrinėjimuose.

Kopernikas viską pradėjo 450 metų tam atgal.

Žingeidu bus perbėgti astronomijos lauką dabar todėl kad šie metai pažymi 450 metų sukaktuves nuo gimimo Nikolo Koperniko. Kopernikas buvo pradėtojas moderninės astronomijos. Jis pirmutinis paleido teoriją jog žemė ir kelios planetos keliauja aplink saulę. Iki to laiko buvo tikima jog žemė stovi ant vietos ir yra visatos centru, o saulė, mėnuo, planetos ir žvaigždės keliauja aplink ją.

Kopernikas savo tikrinimų laikėsi toli keli į užpuolę dvasiškija ir po grąsinimų sudeginti ant lauzo už eretikystę, privertė viešai atskauti savo mokslą. Tik po šimto metų vėliau, kuomet Galileo pasidirdbino savo pirmutinį teleskopą ir atkreipė jį į erdves, Koperniko teorija pradėjo įgauti tvirtą pamatą. Nuo tada, prasidėda eiti pirmyn pažinėjimas saulinės sistemos — saulės ir jos šeimos planetų — ir viskas ejo dideliu šuoliu.

Ret mažai buvo žinoma apie žvaigždžių tolumą nuo žemės ir net nesvajota kad tokios smulkmenos kaip karštis ir sudėtis žvaigždžių bus patirta.

Pirm teleskopo išradimo, buvo manyta jog artimiausi žvaigždė yra apie 200 sykių toliau nuo žemės negu saulė. Po Galileo pasidirdbino teleskopo, astronomai pradėjo persitikrinti jog artimiausi žvaigždė turi būti mažiausia 4000 sykių tiek tolimo kaip saulė.

Dar už šimto metų vėliau, astronomai suprato jog jie permažą įsivaizdino visatą esant ir kad žvaigždės turi būti mažiausia 20,000 sykių toliau nuo mūsų negu saulė.

Vienok ir tos skaitlinės turėjo būti pertaisyta. Apie 1800 metus astronomai jau buvo arčiau

prie tikrų skaitlinių. Jie sakė kad artimiausi žvaigždė turi būti mažiausia 200,000 sykių tiek tolimo kaip saulė nuo žemės.

1838 metais, trims astronomams pasisekė išmatuoti tolumą trijų paskirų žvaigždžių. Tie astronomai buvo Bessel, Henderson ir Struve. Pasirodė kad artimiausi žvaigždė, Alpha Centauri, yra 275,000 sykių toliau už saulę.

Čia mes minėjome mirą tolumo nuo saulės. Kiek ta mirra ištikro turi ilgio? Ji yra 93,000,000 mylių. Tas reikiška jog artimiausioji žvaigždė yra 25,000 milijonų mylių tolumo arba 25,000,000,000,000.

Šiandien astronomai žino tolumą apie 1000 žvaigždžių. Ir patirtųjų skaičius auga po apie 100 kas metai.

Interferometras, paskiausias astronomiškas instrumentas — išradimas Prof. A. A. Michelsono (buvusio profesoriaus Case Praktiškuoj Moksly Mokykloj Clevelande) naudojama matavimui žvaigždžių diametro.

Žvaigždžių pradžia ir pabaiga

Primta evoliucijos teorija ir žvaigždėms. Toji teorija pirmiausia paskelbta Henrio Norris Russel iš Princeton Universiteto. Sulyg jos žvaigždės vadinama milžiniais ir nykštukais.

Didžiausios mums matomas žvaigždės pasirodo esą raudonos spalvos. Jos gi turi žemiausią temperatūrą — karštį ir yra

gaziniam stovyj. Mažiausios žvaigždės taipgi pasirodo raudonos spalvos. Šios turi temperatūrą tokią žemą kaip ir didesės raudonos žvaigždės, bet jos yra tirčiausios arba suispaudusios į kruvą, tai yra sunkiausios pagal savo dydumą.

Kitos žvaigždės supuola vidurinėse klesose tarpe mažųjų ir didžiųjų; jos nuolat eina nuo raudonos spalvos į rausvą, ir geltoną, į baltą ir paskui pradėda eiti atgal į geltoną, rausvą, ir vėl raudoną.

Russel'io teorija yra kad žvaigždės pradėda egzistavimą kaip milžiniškos raudonos-rudos spalvos žvaigždės. Spauldžiamos į kruvą savo pačios traukimo spēkos jos pradėda susitraukti ir darosi karštesnės. Jų spalvos mainosi palengva iki baltos. Bėj pagaliau susitraukimas pasidaro toks didis kad žvaigždės vidus palieka skįstas ir paskui kietas.

Dabar prasidėda permaina. Tolesnis traukimas vietoj padaryti žvaigždę karštesnę verčia ją atvėsti. Ji keičiasi spalvoj į geltoną, paskui rausvą ir galiausiai raudoną. Bet dabar ji lieka nykštukas vietoj milžino. (Iš D. Dietz Vertė K.)

“Piršlis”

DEL NEVEDUSIŲ.
Mes supažindysim jus su vaikinais ar merginomis. Mes išleidiame savo laikraštį vardu „Piršlis“. Jeigu esat nevedę prisiuskit 10c., gausit kopiją „Piršlio“ ir galsit surast sau naujų draugų.

Social Aid Bureau
105 W. Monroe St. Room 412
CHICAGO, ILL.

CPAIN-EXPELLER
PLAČIAI PAGARSĖJĘS LINIMENTAS
Naudojamas nuo dieglių ir skausnių ir mialgių.
Nuo skausmų krūtineje ir pečiuose.
Kuomet reumatizmas įvyksta mialgių ekstraktas i miazę.
Nuraminimui dideleje, durančių neigiamųjų gualbimų.
Nuo širdies ir mialgių.
Nuo dieglių ir skausnių.
Patrinkit juos — Pravy skausmą.
Visuomet laikykite šioje po ranka — niekuomet negalit išvoti, kada jis jums bus reikalingas.
35c. ir 75c. už dėžę aptiekose.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS
DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS.
Almų skyrie mes laikas nuo laiko grūdiname reikalus (domius būdais) motinoms ir motinoms jaunų kūdikių.
Kūdikį apgūrinamas ir pūlinamas yra dalykas gyvos aršios kėlimynės ir tautai ir mes jaučiame, kad tai yra dalykas, kurį mes turime reguliškai laikyti tarpais atvirai ir laisvai peržiūrėti.

STRAIPSNIS 52.

MAISTAS AUGANTIEMS KŪDIKIAMS.

Laukiant kūdikio normaliai vystantis reikia duoti jam užtektinai tinkamo maisto. Daugelis kūdikių kurie yra menki gimstant, gali būti išauginti į stiprius vaikus jei tinkamai bus prižiūrimi jų maistas.

Jei pastudjuosit bendro penėjimo raštus, pamatysit kad valgiai yra laipsniškai didinama su kūdikiu augimu. Iš pat pradžių turime griežtai paisyti maistą, prie kurio vėliau prisidėda košė, vaisiai ir keletas daržovių. Pridėjimas eina laipsniškai, kad nesuadziūs viduriukų, bet prižiūri normalį augimą.

Panašus planas rekomenduojama vaikams, bet per pirmus penkis metus reikia aprūbežuoti tik tais valgiais kurie tinkamiausia parūpina elementu reikalingų augimui, ir kurie geriausia tinka kūdiki virškinimo spēkams.

Pienas, kaip ir kūdikiams, vis tebeturi būti pamatas valgių. Jis absoliutiškai reikalinga tinkamam išvystymui. Eagle Brand Pienas yra plačiai vartojamas Artinuose Rytuose tarpe našlaičių Šventos žemės, ir gamina stebėtinus vaisius gydančią naudingumą. Eagle Brand, tinkamai vartojamas, suteikia visą reikalingą maistą del augimo ir todėl turėtų išeiti į kiekvieno augančio vaiko valgi.

Tukstančiai ir tukstančiai kūdikiai reikalauja ypatingos priežiūros tarp keturių ir 16 metų. Jiems reikia maisto kuris prigelbės tapti stipriais ir vikriais, kovojančiais prieš ligas.

Stokit į Artojų Eilę

Nuolat žingeidesnis ir puikesnis „Artojas“ darosi. „Artojas“ nėra tai žemdirbių laikraštis, bet mokslo ir literatūros paveiksluotas žurnalas.

ŠTAI KAS TILPS GRUODŽIO No.:

APIE VYRĄ KURIS PAREJO IŠ IŠ ČYŠČIAUS

Tai yra vaizdelis vardu „Apie Vyrą Kuris Nieko Neišmoko“ — jis galiausiai nusidūrė savei peiliu, pateko į Čyščių, iš kur buvo dar atleistas ant žemės, bet ir vėl blogai pasielgė — ir liko nustumtas į Pragarą. (Pradžia šio vaizdelio telpa Lapkr. num.)

APIE DIDŽIAUSI FRANCUZŲ REVOLIUCIJOS GALVŲ KAPOTOJĄ

Robespierre buvo kruviniausi figura Francuzų Revoliucijos laikais, nuo 1789 iki 1794 — kada ir pats žuvo. Platus aprašymas tos Francuzų Revoliucijos, kuomet buvo įsteigta komunizmas, kuomet komunistai-anarchistai nuvertė valdžią kapojo galvas kiekvienam kas jiems nepatiko, o vyriausias tų galvų kapotojų buvo Robespierre — menkas vyrukas, 31 metų amžiaus, advokatas iš profesijos, širdingas žmogus pirm revoliucijos, žvėris laike revoliucijos — kuris pats susilaukė sau žiauraus galo.

IR KITI SVARBUS STRAIPSNIAI.

„Artojas“ yra 28 puslapių, gražus spalvuotais viršeliais didelio formato žurnalas, aiškos spaudos, iliustruotas.

UŽSIRAŠYKIT DABAR!
Užrašykite jį saviškiams Lietuvoje.
Tiktai \$1 metams. Lietuvon \$1.25.

„ARTOJAS“
7907 Superior Ave. Cleveland, O.

Tėvams šitokių kūdikių stipriai rekomenduojama Borden's Eagle Pienas. Tai puikiausias pienas moksliškai sumaišytas su geriausiu cukrumi, kuris prigelbsti kūdikiui įgyti svorio, be ko jis negali būti stiprus ir vikrus. Tikrai ekonomiška tėvams prižiūrėti kad jų vaikai tinkamai būtų subudavoti stembimui prieš ligas, kadangi yra pigiau vaikų sveiką išlaikyti neu įgydyti. Šiems vaikams rekomenduojama duoti du šaukštus Eagle Pieno, atmiežto trimi ketvirtadaliais puodelio šalto vandens. Gali duoti paryčiais ar po pietų. Sėnesni vaikai kai kada labiau jį mėgsta su glicer alumi, vaisių sunkomis, arba suplaktu kiaušiniu.

Skaityk šituos straipsnius kas savaitę ir pasidėk ateičiai.

Clevelande pereitą savaitę kilo gaisras H. P. Nail Co. geležinių daiktų dirbtuvėj. 2,300 darbininkų turėjo išbėgti gelbėtis.

CUNARD
LIETUVON PER 10 DIENŲ
Vienintelis vandeniu kelias Lietuvon per Southamptoną ant milžinių laivų AQUITANIA, MAURETANIA, BERENGARIA.
Aplėdžia New Yorką kas Subata Greitas persėdimas Southampton Lietuvai ypatingai lydimas. Taipgi reguliariai išplaukiami tiečiai į Hamburgą naujais aliejum kurinamais laivais.
3-čia (Piliava 106.50) War Taks (Hamburg 103.50) \$5.00
KELIAUNINKAI IŠ LIETUVOS sėda ant laivo Piliavoj, važiuoja Southamptoną ir ten persėda ant Milžinių laivų. Plaukia kas savaitę Greičiausi laivai pasaulyje.
Informacijų kaslink kainų ir reikalingų dokumentų del atitinkamo keleivių galite gauti pas bile agentą. Pareikalaukit. Yra vietas jūsi mieste arba aplinkinė.
Cunard Line
Hotel Cleveland Bldg.
Cleveland, O.

Jaunimas

SUTRAUKA

IKIŠIOL mes žiūrėjome rytų linkui. Bet nuo šios vietos Egipto ir Mezopotamijos istorija jau nebus mums tiek įdomi, ir pradėsime kalbėti apie vakarų šalis.

Pirm. negu tai padarysime, staptelkime truputėlį ir pasiaiškinkime visa tai, ką ikišiol matėme.

Pirmučiausia, mes matėme priešistorinį žmogų — tokį sutvėrimą, kurs ir savo užsiėmimų ir savo taip jau papročiais visai nebuvo mums įdomus. Mes matėme, kaip jis buvo labiausiai bejėgis iš tarpo visų kitų gyvūnų, kurie gyveno visose penkių pasaulio dalių tuštumose, bet matėme taip jau, kad jis turėjo didesnius už kitus gyvūnus smagenis ir mokojo išsilaukyti.

Paskui matėme ateinant ledynus ir ilgą-ilgą šaltų gadynių metų; gyvenimas ant šitos planetos virto taip sunkus, kad žmogus buvo priverstas bent trigubai smarčiau, ne kaip pirma, galvoti, jei norėjo išlikti gyvas. Kadangi tasai "noras išlikti" buvo (ir yra) vyriausias akstinas verčias kikienvygių kovoti ir laikyti iki paskutinio kveperėjimo, tad ir ledynų gadynės žmogaus smagenis pradėjo kuosmarkiau-čiai veikti. Šitie žmonės ne tik sugebėjo išlikti laikuose ilgų šalčių, bet taip jau, ir šiltesniems laikams atėjus, įgijo tiek viršenybės ant kitų gyvūnų, mažiau už juos protinę savo kaimynų, kad patsai pavojus išnykti visai sumažėjo (tasai bet gi pavojus buvo labai rimtas laike pirmojo pusmilijono metų žmogaus buvimo ant žemės).

Mes matėme, kaip tie senovės mūsų pirmtakurai palengvėliai irėsi pirmyn ir štai, dėl dar nežinomų mums priežasčių, žmonės, gyvenę Nilo pakraščiais, greitai pabėgę prie krynų ir sudarę pirmutinę civilizacijos centrą.

Toliaus mes matėme Mezopotamiją, "kraštą tarp dviejų upių", — tai buvo antroji didžioji žmonių giminės mokykla. Matėme taip jau, kaip visa eilė mažų salų sudarė lyg ir tiltą ant Aigėjų Jūrų, kuriuoėjo senųjų rytų civilizacija ir mokslas ir jaunosios vakarus, kur gyveno Graikai.

Kiek toliau matėme Indo-Europiečius, vadinamus Elenais, kurie pirm tukstančių metų apleido Azijos vidurį ir kurie vienuoliktame šimtmetyje prieš mūsų gadynę pasistūmė pirmyn, į kalnuotą Graikijos pusiasalį ir kurie, nuo to laiko, jau yra žinomi mums vardu Graikai. Ir mes matėme mažus Graikų miestus ištikrųjų buvusius valstybėmis, kur senojo Egipto ir Azijos civilizacija persikėlė į kasžin ko tokio, kas buvo ir gražesnis ir prakilnesnis už visą ikišiol buvusio.

Pasiziūrėjus į žemėlapi, matoma kaip tų laikų civilizacija aprėžė pusratį. Ji prasidėjo Egipte, ir eidama per Mezopotamiją ir Aigėjų Jūrų salas, slenka linkui vakarų, iki pasiekia Europos kontinentą. Per pirmuosius keturis tukstančius metų Egiptėnai, Babylonai ir Poinikai ir didelis įvairių Semitų tautų skaičius (atsiminkite, kad žydai buvo tikrai viena iš daugelio Semitų tautų) nešė tą žibintuvą, kurs turėjo apšviesti pasaulį. Dabar jie perduoda tą žibintuvą Indo-Europiečiams Graikams, kurie lieka mokytojais kitos Indo-Europiečių tautos, t. y. Romėnų. Bet tuo tarpu Semitai pasislenka vakarų linkui, žemių Afrikos pakraščiais ir lieka valdonais vakarinės Viduržemių (Mediterrano) dalies kaip tik tuo laiku, kuomet rytinė dalis patenka Graikų (arba Indo-Europiečių) įtakon.

Visa tai atrodo lyg ir painu, bet jei pažinsite šituos kelis principus, tai visa likusioji mūsų istorija bus daug lengviau suprasti.

Po šitos trumputės pertraukos eisime vėl prie mūsų pasakojimo ir pasižiūrėsime

į garsųjį Romos su Kartaga (arba Kartagėna) karą.

(Bus: ROMA IR KARTAGA.)

NAUJI METAI

KAI PUPĖS vanduo uždamas, kunkuliudamas, per daubas ir uolynus skubinas, bėga nešdamas neapsaikuojamą vandens daugybę ir nežinomas jurių gelmes, taip ir laiko srovės skubinas-bėga galvotrukčiais.

Čia tik buvo 1923 metai, o žiūrėk jau ir 1924-ti, ir neįsim kaip staiga dar vieni ir kiti ir dešimti metai prabėgs. O ta laiko srovė — kaip ta upė — neša žmoniją ir visą gyviją į nežinomą pomirtinę šalį.

Zmonės sveikina vieni kitus, širdingus linkėjimus teikia, džiaugias sutikdami naujus metus, jaučiasi lyg į naują gyvenimą įžengia. Bet laikas — tas bejauslis — sriuvėna sau tolyn gabendamas viską į praeitį!

Laiko bėgiu, pasaulyje visa gyvija gema ir miršta, tik laikas vienas yra begalinis, nepabaigtinas. Prabėgs metai, dešimtys, šimtai, tukstančiai, pagalios milijonai metų, o laikas vis bus tas pats. Ir prabėgus tokiai skaitlinei amžiui kad žmogaus protas negali perimti, o laikas vis bus ir bus jaunutis kaip ir šiandien mes jį turime. Nors laikas yra begalinis, bet mums labai šykščiai jo padovanota, nes sulgygius laiko ilgybę, mūsų gyvenimas yra tik akimirksnis prieš jį.

Taigi, brangūs tautiečiai, turėdami laiko savo naudojimui tik trumputį valandėlę, mokeskime juomi pasinaudoti kad nešami jo srovė į praeitį kaip lengvutė skiedrėlė neliktume paskandinti į jures nepalikę nei žymės. Stengkimės kad nebutume ta betikslė skiedrėlė gyvenimo upės nešama. Stengkimės atžymėti savo buvimą prakilniais darbais, šviesdami patį ir pagelbėdami pažinti šviesą tamsiajai liaudžiai.

Palaiykdami savo gyvybę, stengkimės ir savo tėviškę maitinti, labiausia dvasios peniu, kurio ten stoka. Taipgi nepamirškime kad dar reikia ir spėkos, nes mūsų sositinė Vilnius dar tebedejuoja prisilęta plėšraus Lenkų erelio, kuriam turim nukirsti karunuotą galvą!

Dirdami ir kovodami, brangūs tautiečiai, turime atžymėti savo gyvenimo takus kad prabėgus laikui mūsų vardai skambėtų dėkingose lupose businčių kartų!

Tai tik dalelė darbo — jo yra begalės daugiau, kuris laukia mūsų rankų pridėjimo. Jūs, Amerikiečiai, turit galingą spaudą Amerikoje, su ja galite daug ką nuveikti kaip sau taip ir liaudžiai Lietuvoje. Iš visų galių siųskite į Lietuvos tamsius kaimus, miestelius ir miestus blaivus laikraščius, kaip tai "Dirvą", "Artoją", ir kitus tautiškus laikraščius, ir knygas, kurie praskins kelią į šviesesnę ateitį Lietuvoje, nes labai teisingas yra pasakymas kad viena gera knyga daugiau galės turėti kaip tukstantis gerai apginkluotų vyrų.

Tat, brangūs tautiečiai, sutikdami naujus metus padidinkite energiją darbuotis dėl šviesos skleidimo tarp tamsios liaudies Lietuvoje!

J. Gogelis.

Kas Slepiasi už Žmonių Pasakų

1918 m. laida, Cleveland, didesnio formato knyga, 156 pusl., su autoriaus paveikslu ir 16 kitų iliustracijų, senovės garsų žmonių, dievų ir vietų, ir su trečiu žemėlapiu.

Knyga apima įvairius žmonių legendas, pasakas ir tikybinės pažvalgas ir gamtos apreiškimus ant žemės, po žeme ir ore, taipgi sumini priežastį Lietuvių tautos pajūmo kaip "Menolio Sunų".

Kaina 75c. Audinio viršelias \$1.25

512. Žiemos Vakarais. Parašė El. Oržekienė. Vertė K. Puida. Chicago, Ill., 1912, pusl. 32. 15c

514. Zvaigždė Rytų pasaka. Lietuvių kalbon vertė J. Gieda. Chicago, Ill., 1910, pusl. 17. 10c

1465. Iš ko kyla melai ir skriaudos žmonijoje. Parašė kun. V. Dembskis. Shenandoah, Pa., 1899, pusl. 171. 75c

Tvirtais apdarais 1.50

Teisybės Pasakos. Rankius įvairių gražių apsakymėlių, pritaikintų prie žmonių apsiėjimų ir budo. Sutaisė M. Šalčius. Cleveland, O. 1918, pusl. 67. 25c

Istorija Abela — svarbus istorijos ruožas ir ta knyga kiekvienas privalėtų turėti susipažinimui su abelnajai istorija. Puslapių 498. \$2.00

Su tvirtais apdarais 2.75

895. Dainos Vasaros Grožybų. p. 33 25c

Pulkim Ant Kelio — Nauja maldaknygė, paranki ir praktiška atspausdinta, tinka seniems ir jauniems, vyrams ir moterims. Knygos gražiai tvirtai apdarytos, kiaušės oda, kraštai paausuoti, kaina su pristuntimu \$3.00

Reikalaukit "Dirvos" Knygyne

JUOKIS

ir Svetas juoksis su tavimi

LINKEJIMAI

Su Naujais metais sveikinam jus,

Linkime laimės pilnus kišenių;

Džiaugsmo, smagumo kad buti išsočiai, kai ant lentynos gieda asočiai,

Ir kad tie metai kurie užstoja būtų laimingi ir išsiziėje,

Kad jums netrukėtų niekada nieko, kai karvė joja ant šluho slieko.

Lai smertis jūsų ir neužmirštai, kai duonos raitai niekad neapvirsta.

Juokų Red.

Na tai ir mes parašėme eiles, ir jus privalot sutikti jas su dideliu džiaugsmu, nes tai rodos pirmos mūsų eilės nuo pereitų metų čia jums linkėjimo, o jeigu ir ne pirmos, tai vistiek pirmos su Naujų Metų linkėjimais.

Dar svarbiau, mes jas rašėme nauju stilium, labai praplusiu Lietuvoje (turbūt bepročių namo duris-nebuvo gerai uždarytos). Norom nenorom mums Amerikiečiams reikia prie Lietuvos rašybos ir stiliaus taikytis. Štai va tenaitiniai rašytojai kritikuoja visas mūsų išleistas knygas; visi mūsų laikraščiai jiems "plačiapiais" išrodo, ir sako kad Lietuvos žmoneš jį jau nesupranta. (Nors Amerikos laikraščių daugiau Lietuvos žmoneš skaito ir labiau pamėgo juos negu Lietuvos laikraščius.)

Koks liudnas likimas kad mes Amerikiečiai eimė ir suamerikonėjom ir dabar nesutinka mūsų rašyba su jų gryna surusėjusia ir net subolsevikėjusia (paikumo atžvilgiu). Dabar jie liko pirmiečiai, o mus jiems kelia parodžiusius atstumė į užpakalį. Dabar ju rašyba kuo daugiau sudarkyta Rusiškų modernizmu tuo vadinama Lietuviškesnė.

~

Labiau mes imtume tikėti ką apie Amerikiečius Lietuvos "didžiunai" (rašytojai) sako, ir manytume kad mes tikrai atsilikome nuo Lietuvių gyvendami šiame šone balos, jeigu iš Lietuvos liaudies negautume pasidžiaugimų kaip jiems ten Lietuvoj mūsų spauda "nepakenčiama". Gavę iš Amerikos laikraštį, žmonėliai per naktį nemigė skaito, vienas kitam skolina ir nuleidžia per rankas į keltiną kaimą.

Gavę iš Lietuvos jų "augštanosių" žurnalus mes skaitydami jų nesuprantame. Ir reiktų su nusiminimu verkti kad jau ištautėjome jog net savo krašto rašybos neįskaitome.

Bet mes žiurime į liaudį. Tie patys "riestanosiai" savo žurnaluose kalba jog tik liaudis ir jos kalba išlaikė Lietuvą. O kadangi liaudis mūsų rašybą suprantą ir myli, o priešingai, nesupranta jų rašybos, esame tikri kad Lietuvos "riestanosiai" kažin kur nužirglojo su savo "Lietuviška" rašyba, o ne mes Amerikiečiai.

Amerikiečiai turi daugiau pinigų už jus, ponai Lietuvos žurnalistai, ir Amerikiečiai perka ir skaito viską, bet kodėl jie nesigriebia už jūsų jau taip "Lietuviškų" leidinių? Deiko? Ar dėl to kad ištauto, ar dėl to kad bijo ištautėti iš jūsų rašybos?

Niekad jūs savo spauda nepalaikysit liaudies prie skaitymo — nei Lietuvos liaudies, nei Amerikos Lietuvių. Jeigu ne mūsų čia laikraščiai, jūs netektumet Lietuvoj Lietuvių, ir ištautėtų visi čia gyvenę Lietuviai jūsų "stilių" beskaitydami.

~

Tada tik mes prieš jus nieko nesakysime kada rašysit liaudžiai, o ne sau.

~

Gerb. Svajonė (iš Lietuvos) rašo: "Linkiu iš širdies 'Dirvą' linksmybės ant Kalėdų ir geriausios kloties Naujuose metuose, kad ateinanti metai būtų laimingi, kad kasmet vis didesnė armija rinkytųsi prie 'Dirvos', nes ji tai yra kelrodas gyvenimo teisingo ir šviesaus. O taipgi širdingiausius linkėjimus siunčiu ir Juokų Skyriui, linkiu kad ateinanti metai būtų laimingi, kad visi poetai ir poetės eiles rašytų taip puikias ir melias kaip gegužio malonus rytas; kad Juokų Red. niekad nestigtų peozijos ir šaip medegos; linkiu kad raštų būtų tokių gausybė kaip dabar Europoj pinigų, kurių ir mokyčiausios galvos nebesuskaitytuoja. Taipgi linkiu kad Juokų Skyrius surengtų ateinančiais metais gerą kontestą."

~

Už visus linkėjimus širdingai ačiū. Juokų Red.

~

Jonas Zigmantas (iš Rome, N. Y.) rašo: "Aš kaip senas 'Dirvos' skaitytojas linkiu tamstoms linksmų švenčių ir laimingų naujų metų, taipgi linkiu linksmų švenčių ir gerb. Spragilui ir jo šonkauliui, už jo cvangeliją."

~

Švėsdami Kalėdas, mes užsiėmėm apgalvoti kiek pasaulis turėjo religijų įsteigėjų — civilizuotų ir kultūriškų, ne laukinių, ir štai pasirodo kad Kristai pamašiu vyrų-mokytojų buvo net keli, iš kurių ir krikščionybė diačiai paėmus į mokinimus kaip Kristaus. Net kelias Kalėdas turėtume švesti jei visų užgimimą minėt.

Daugelis religijų prasidėjo su grupė dievybių, bet neturėjo jų įsteigėjų; taip buvo įsisteigus ir Lietuvių senovinių tikybų. Tikėta į viršgamtinius jėgas, kuriems valdė vyriausias dievas, bet nebuvo kas toks vienas jų įsteigęs. Tos religijos gimė iš baimės gamtos, kurios žmonės negalėjo suprasti.

~

Filosofinės religijos — su mokymais ir tam tikromis dogmomis įgyvendintos — yra kelios. Jų įsteigėjai: Konfucijus, kuris daug taip: Konfucijus, kuris gyveno ir mokino Činijoje apie 500 metų pirm Kristaus; Budas, kuris gyveno ir mokino Indijoje, apie 600 metų pirm Kristaus. Apie 800 metų pirm Kristaus Persijoje gyveno ir mokino Zaratustra arba Zoroastaras. Apie pora tukstančių metų atgal Galilejojo kilo ir mokino žmones Kristus. Apie penki šimtai metų po Kristaus, Arabijoje kilo ir išplatino savo tikybą Mohametas.

Iš visų tų svetimų mokytojų labai daug — ar net viskas — paimita ir sutalpinta į mekinimus Kristaus. Užtai krikščioniškas mokslas yra toks prakilnus ir plačini apimantis įvairius gyvenimo klausimus.

~

Gerai, — jūs sakysit, — anie pirmieji gyveno pirm Kristaus, tat galima buvo paimiti iš jų ir prikerkti Kristui jų mokinimus. Bet ką galėjo krikščionybė pa-

sinaudoti iš Mohameto?

Iš Mohameto krikščionybė pasinaudojo labai daug — praktiškai atžvilgiu. Pirmieji visi mokytojai — kaip ir Kristus — laikėsi nuolaidumo filosofijos: "Jei tau duos per vieną ausį, atsuk ir kitą". Mohametas pasiėmė kitokios taktikos: jis reikė kolei jam kas per ausį kirs, bet jis pats kirtu. Anie pirmieji savo mokslą skelbė žodžiais, Mohametas gi ugnia ir kardais. Taigi, krikščionys nuo

Mohameto pasiėmė kardą ir ugnį, ir paskui neužilgo pamatome užsikuriant inkvizicijos laužus ir mirštant nuo kryžiuokų kardų tuos kurie nepasiskubino apsikrikštyti.

Mohameto taktikos pasiėmę krikščionys daug daugiau padarė ir greičiau, tik nelaimė, patį tarp savęs susiskaldė, iš perdidelio išsiutimo, ir dabar vieno Kristaus tikėjimo šakų yra daugiau negu kitų visų tikėjimų sudėjus į vieną.

"DEKIT SAVO TAUPYMUS I TAUPYMU BANKA"

PASIDĖKIT TUOS BONUS ARBA PINIGINES DOVANAS ČIONAI

Jie daug daugiau reikš jums sutaupyti—negu praleisti.

Depozitai padėti ant arba pirm Sausio 4 dienos neš nuošimtį nuo Sausio 1-mos.

Incorporated 1899
Society for Savings
in the City of Cleveland
PUBLIC SQUARE

Clevelando Didžiausias ir Seniausias Taupymų Bankas

I Lietuvą ant Didžiausio ir Greičiausio Laivo Pasaulyje per Southampton'ą ir Bremen'ą

Kada važiuosit į savo tėvyne šia žiema, parengkit savo kėlonę vienu iš didelių Suvienytų Valstijų Linijos laivų. Keliaukit ant tvirtiausio ir greičiausio jūrų laivo — S. S. LEVIATHAN — didžiausias ir puikiausias laivas pasaulyje, ir gausit linksmumą kurio niekad neužmiršit.

Suvienytų Valstijų Valdžios laivai siūlo jums greitą ir smagią kelionę. Dideli kambariai, visokios patogumai, atskiri kambariai poroms ir šeimoms, dideli pasivaikiojimui dėniai, rūkymui kambariai, socialės salės, daug įvairių ir geriausių valgių padaromų patyrosių virėjų, tarnu nardąs patarnavimas ir po globa Suvienytų Valstijų Valdžios per via kelionę. Rašykite reikalaudami knygtės su pilniais aprašymais, atspausdintos juse kaboje, ir kitų informacijų j:

UNITED STATES LINES

Hotel Cleveland Cleveland, Ohio
Lokalini Agentai visuose miestuose.

Valdantieji Operatoriai del
UNITED STATES SHIPPING BOARD

SUSIVINIJIMAS LIET. AMERIKOJ

Didžiausia Lietuvių Apdraudos ir Pašalpos organizacija Suvienytose Valstijose, kurios turtas siekia arti \$500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.80 pomirtinių. Pašalpus išmokėta \$247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai primama nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvyne" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — \$150, 300, 600 ir 1,000.
Pašalpos Skyriai — \$6.00, 9.00 ir 12.00 savaitę.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th Street New York, N. Y.

The Younger Set

MEMOIR

Presented by the Lithuanians of Vilna Territory to the Council and Delegates of the Fourth Assembly of the League of Nations.

(Continued)

The treatment inflicted both on the Lithuanian as well as on the Blancrussian and Jewish populations of the contested territories by the Polish authorities forms on the other hand the subject of our earnest appeal to the League of Nations.

As we have taken liberty to state already, the Polish element in the Vilna district forms a small minority of not exceeding nine per cent. of the population. If it is more accentuated in the town of Vilna owing to the large number of officials and employees that have recently come from Poland, it is quite insignificant in the country. From the beginning of the occupation of the Vilna district the Polish Government strove to change as much as possible the character of our country. Having filled it with the troops of their police, as well as with a body of their secret agents, the Government of Warsaw next proceeded to carry out the extermination of the Lithuanian and Blancrussian intellectual classes as well as the destruction of our agricultural and economic establishments, with the object of extinguishing every expression of our national life. We shall confine ourselves to the statement of certain facts alone, abstaining from adding the least comment.

Destruction of the Lithuanian Financial and Economic Establishments at Vilna

The Polish authorities in occupation have closed down the Lithuanian Commercial and Industrial Bank at Vilna and have confiscated its capital.

They have likewise closed the sole center of the Lithuanian and Blancrussian co-operatives, which maintained branches in nearly every locality of any importance in the country. The Lithuanian co-operative such as Laime, of Vilna, which was not a part of the union of co-operatives, have suffered the same lot.

By various fiscal measures, notably by imposing excessive taxes, by the application of vexatious measures, the occupiers have rendered the existence of establishments for private trade impossible thus compelling them to put an end to their activity (Lithuanian-American Sales Corporation).

Colonisation

As was the case at the time of the Russian regime, the Polish authorities continue to render the acquisition of land by the local Lithuanian population and Blancrussians extremely difficult; they have undertaken at the same time the colonisation of the country by Poles sent from Poland. The Diet of Warsaw voted for this purpose important credits. The local population is indignant at seeing the great landed property broken up, and distributed amongst foreigners while they themselves want the land indispensable for their existence.

The Polish Government does not hesitate to destroy even charitable institutions. Now it simply shuts up the Lithuanian Orphan Asylums, abandoning the unfortunate poor children, now it requisitions the premises where the children are (Bubecz Street 16 and 23, at Vilna) and

throws them out to the street.

The Lithuanian Sanitary Society at Vilna which possesses a pharmacy (Vilna Street) where poor people can get medicines at reduced prices, has been notified by the Polish authorities to cease this sale in the future.

There existed at Vilna (12 Dominican St.) a kind of refectory (restaurant) in which needy Lithuanian intellectual persons could have meals at moderate prices. The Polish authorities requisitioned this place for no reason whatever. They have no use of it, nevertheless they have thus added to the difficulties of the Lithuanian intellectual people.

(To be continued)

NEW YEAR

By Walter R. Baublis.

The old year goes out —
A man old and gray,
The New Year comes in —
A child light and gay.

We think of the work
The old year has done,
Its good imitate,
Its evil we shun.

As the year goes out,
Never to return,
Some laugh, while some cry
And its parting mourn.

The New Year will bring
New joys and new work;
Seek to accomplish,
Do not seek to shirk!

Forget your troubles,
Forgive what is past,
Stretch a helping hand,
Do not be the last!

Begin the new year
Determined to fight
With strength and courage
For that which is right.

There should be no cause
For fear or despair,
When doing the right,
Misfortunes are rare.

Turn over a leaf
And start out anew,
Keep your hopes up high,
And your spirit too.

An optimist's smile
Should be on your face,
A pessimist's scowl
Would be out of place.

Cheerful and happy,
You'll soon see the way
That leads to Success
And not to dismay.

A song in your heart,
A debonair smile,
Success will be yours
To have all the while.

So take my advice,
Forgive and forget,
Keep right on working,
There'll be no regret.

So when this New Year
Will be old and gray,
Departing 'twill find
You happy and gay.

Vienna scientist, now visiting America, says that we do not eat enough. He misinterprets the facts—we are merely trying to reduce.

Jazz, says the New York Herald, has not appreciably injured the public's musical taste. The answer being that that public which has any musical taste doesn't pay any attention to jazz.

—Cleveland Plain Dealer.

OFFICE CAT

BY JUNIUS

COPYRIGHT 1921, BY EDGAR ALLAN MOSE.

PASS IT ON.

If you have a good umbrella,
pass it on.
'Tisn't your, you know full well;
Pass it on.
If you know just where you
got it,
From your recollection blot it;
Some wet day the owner'll spot it.

Pass it on.
—Atlanta Journal.

If you know a kind work,
Pass it on.
Give it wings like a little bird,
Pass it on.
Everyone likes a little praise,
Someone's spirits it will raise,
And help to shorten these long
old days.

Pass it on.
A rolling stone gathers no
moss; but a tramp always has
a two days' growth.

Mouse, according to the advertisements, is one of the popular new shades in silk hose. That reminds John Virbickas of the old fashioned girl whose "feet, beneath her petticoat, like little mice, creep in and out."

In terms of the advertising column, not a few of the White House visitors are going there under the head of "Advice Given", when what they really mean is "Situation Wanted".

Prayer of a Cleveland suitor who has just been rejected for the third time for financial reasons:
"Now I lay me down to sleep;
pray the Lord my girl to keep
Until I have cash enough to
redeem her."

The charming new frocks are appearing in abundance. The only tight lines are those about dad's mouth.

"Forecasting an affair of Hearts" — Revival of fortune telling by cards is noticed Among passengers on United States Liners

P. Praškevičius suggests that a little more enthusiasm over the success of others, and others will be more enthusiastic about you.

A. Zdanis says the less a man has in his skull the more he needs in his pocket.

A. Zukas says, Stenographers are good-looking girls who can't spell cat.

Rich kinfolks are prosperous relatives who give you advice and lend you no money.

Poor kinfolks are improvident relations who want to borrow money and refuse your advice.

A man's wife kinfolks are her relations to whom he is proving he is some account.

J. Brazauskas thinks lots of mouths need new break linings.

Halt passer-by and weep a tear For these remains recumbent near.

The poisoned corpse of EDWARD HAINES.

His wife suspected other janes.

Britain proposes, France disposes, and Germany just poses, says V. P. Banionis, brilliantly.

Our idea of the ideal girl is the one who takes a rule book to the basket ball game and looks up the answers to her questions instead of asking us.

"It must be out of order", said the absent-minded Cleveland man as he tried to fill his eversharp in the library ink well.

Snappy advertising can bring customers to a store, says Peter Stankus, almost if not quite as fast as a snippy clerk can drive them away.

A Kitchen Calamity
The fire died in the kitchen range and an investigation as to the cause of her death was started.

Did the stove poker?
Did the coat hanger?
Did the lawn mower?
Did the meat grinder?
Did the biscuit cutter?
Some one asked: Where has the coal bin?

We don't know whether he makes both ends meet, but the barber generally manages to scrape along.

If you've ever spent a few days in a hotel, you have probably had occasion to remark how noisily fools rush in when angels (that is the self-righteous)

ous and sleep ones, like yourself) have got to bed.

A cat is an animal that sticks its tail under your chair.

AMERIKOS LIETUVIU POLITIKOS KLUBO CENTRO VALDYBA:

GARY, IND.
CENTRO VALDYBA:
Jonas Skinderis - Prezidentas
527 N. 7th St. Clinton, Ind.
Petras Navikas - Sekretorius
P. O. Box 374, Clinton, Ind.
Ilionas Milasius - Vice-Prezidentas
1752 Taft St., Gary, Ind.
Izdo Globėjai: A. Smitienė, P. Kvilkis
1404 Jackson St., Gary, Ind.
Dr. A. T. Smitas - Organizatorius
Gary, Ind.

East 9th Street
COLUMBIA BULESK
prosiūda. Nedėlio dieną
2:15 Dusk i diena 8:15
Maudančios Gražuolės
Tikras New Yorko Perstatymas, garsus lošėjai.
Popiet 25-50c. Mot. 25c.
Rukyt ant Mezanine ir Balkono

GELEŽINIŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ

Visokios Maliavos, Stiklai, Varnišai, Irankiai, Pjaustyto Daiktai, Elektriški Reikmenys, Plumberiams ir Stogams Reikmenys, Namams Padargai.

S. J. Woyshville & Son
1657 EAST 55th STREET

DR. J. ŠEMOLIUNAS Akių Gydytojas

Ofiso valandos
10 ryte iki 12
2 iki 5 po pietų
Nedėliomis
nuo 10 iki 12
Vakara is ofisas atidarys nuo 7 iki 8
E. 79 ir St. Clair (virš Aptiekos)
Ineiga is E. 79th Street
Telefonas Randolph 1906

Aukšinių Daiktų Krautuvė

Čia galima gauti visokias brangmenas už prieinamą kainą. Mubabius, žiedus, visokius laikrodžius, spilkas, orientalius perbus, fontanines plunksnas, britvas ir tam panašius visokius daiktus.

J. KRASNICKAS
999 E. 79th St. Cleveland, O.

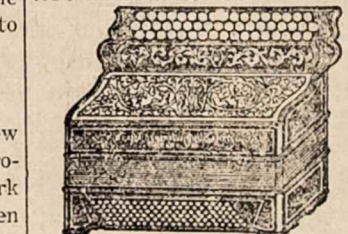
"GYDYTOJAS" paveiksluotas sveikatos žurnalas.

Reikalaukite numerio pažinėjimui prisijungdami 15c.

"GYDYTOJAS"

4454 So. Western Ave. Chicago, Ill.

Išdirbam ir importuojam visokius pinirus lloos rankų darbo ITALISKUS AKKORDEONUS

geriausius pasulyje. Desimts metų garantija. Musi kainos yra žemiau negu kitų išdirbėjų. Dykai Akkordeonu grojimo mokymas pirkėjams. Reikalaukit katalogo, dykai.

RUATTA SERENELLI & CO.
817 Blue Island Ave. Dept. 95
Chicago, Ill.

GARADZIUS

JOHN JUSKA
Pripildom batatejas, taisom visokius elektriskus daiktus prie visokių automobiliu. Taisom batatejas, starterius, generatorius, užžiebas, žviesas, svičius ir visokias vielukes.

Ir mes garantuojam visą savo darba.
4140 SUPERIOR AVE.

Kas Girdėt Clevelande-Apielinkėse

Telefonas Randolph 6153. Ofisas atdaras vakarais iki 9 val.

Kalėdas Clevelande praėjo be sniego ir be paprasto žieminio šnėlio. Rytas buvo šlapas, su sniegu lynojo, bet sniego neliuko; į vakarą apspigadijo ir užėjo didelis vėjas.

Lietuviai Kalėdas praleido visą. Vieni neturėjo kur pasidėti, praleido dieną tai namie tai gatvė. Kiti aplankė teatrą, kiti gi, laikydamiesi seno papročio kad pirmą dieną Kalėdų nereikia niekur eiti, namie jas "šventę" betrankdami namine...

Gražus vakarėlis Goodrich auditoriume. Nedėlios vakare, 30 d. gruodžio, nuo 7 val., Goodrich svetainėje, 1420 E. 31 St., bus muzikalis vakaras, kur publika, ypatingai tos apielinkės, širdingai užkviečiama. Keliolika narių iš Cleveland Symphony Orchestra gros ir taipgi bus trumpos paaiškinimas apie funkcijas skirtingų orkestro instrumentų. Šis gražus vakarėlis parengiamas publikai dykai pasidaroavimu vedėjų Goodrich House ir Cleveland Orchestra. Kvietinama kuo daugiau atsilankyti.

"Dirva" persikėlė naujon vieton. Neuzilro "Dirvos" redakcija ir spaustuvi bus perkelta arčiau miesto, taip pat ant Superior, prie E. 34tos gatvės.

Ten jau įrengta naujas dviejų augstų būdnas šale The A. B. Savings and Loan Co., taipgi naujai pastatyto dviejų augstų gražus bankinio būdnko.

Delila buvo duklė Pilistėnų kunigaikščio, kuriai buvo lemta Samsoną pražudyti. Tą istoriją mes visi gerai žinome iš biblijos. Tais laikais Izraelitai buvo vertijoj Pilistėnų. Ju vadai sakė jog Dievas juos pavėdė žvėtimųjų nevalion už pasidavimą kitų intekmėi ir pradėjimą garbint balvonų.

Samsonas buvo viltis Izraelitų išsiluosavimo. Jis buvo nepergalima ginklo jiega, ir tukstanciai Pilistėnų prieš jį neapstojė. Pilistėnai tada pasinaudojo silpna vadinama moteriška — Delila — sugavimui ir nukankinimui to Izraelitų užtarėjo.

Baugstus Pilistėnai, kurie atvirai engė bejėgius Izraelitus, nekantriai žiūrėjo į Samsoną ir jį galingus darbus. Jiems rūpėjo kaip jį pašalinus, nes grėšė sugriuvimas Pilistėnų viešpatavimo ir galybės.

Jie pajuto kad Samsonas susipažino su upelį su Delila, jauna duktere vieno kunigaikščio, kurią tėvai norėjo išleisti vyriausiam kunigaikščiui, žiauriam engėjui, už moterį. Bet ji spėjo pamilt Samsoną, ir prasiūda kova tarp meilės ir mirties, valstybės ir ypatu. Kunigaikščiai suseka kad Samsonas atsilanko pas Delila. Jie pasinaudoja proga vieną vakarą, ir ji nežinant pareina į namus tą vakarą kada Samsonas pas ją ateis. Priverčia jį užtylėti kad jie visi namie, ir tyko Samsoną audurt su ja sėdinti. Bet nepasiseka tą vakarą, ir jie persiūda būtinai verčia Delila išgauti kame Samsono spėka randasi kad jie jo neapgali.

Samsonas turėjo ilgus plaukus ir buvo su barzda. Delila matydama kitus vyrus su trumpais plaukais, pradeda žingeti kodel Samsonas nenusiukerpa savo. Iškykio gražiai kalba, bet paskui ima moteriškus argumentus — ašaras. Ir Samsonas — savo pražučiai — pasisako jai kad tuose jo plaukuose slepiasi visa jo spēka, ir be jų jis paliktų toks kaip ir kiti vyrai. Delila Samsona myli, taigi sužinojus pasizada užtylėti visą.

Bet tamsoje paslaptai jį prisiklausinėjo kunigaikščių pastatyta vergė. Ji tuoj Pilistėnams

praneša, kurie tik laukė progos ant Samsono užpulti. Samsonas biskelį užsnusta, prie Delilos tojų sėdėdamas. Tuo tarpu jai besidžiaugiant kad ji galės su Samsonu išbėgti nuo to žiaurios kunigaikščio, jie juodu apspinta durtuvais ir priveria Delila nukirpti Samsonui plaukus. Ji nukerpa, sukdykia, tuo tarpu Samsonas išbūda, jie jį suima, išsiveda, išbado akis ir nusigabena į kalėjimą.

Laikui bėgant, Delilos tėvai vel rengiasi jį apvesdinti su kunigaikščiu Laike iškilnių mieste, kur ir Delila nučina pamatytį Samsoną, jis atvestas į didelį maldnamį galiaus tą maldnamį sugriaua ir užmuša tukstancius Pilistėnų ir tą Delila žadėję kunigaikštį.

Tai tik šiurkščiais žodžiais atpasakojimas tragedijos kurią Clevelandiečiai turės progos matyti ant scenos už trijų savaičių. Tragedija "Samsonas ir Delila" bus lošiama sausio 29 d. Lietuvių salėj.

Fitchville, O., du ukininkai susiginciojo už religiją. Vienas, 63 metų senis, nušovė 48 metų ukininką įsikarsčiavęs gindamas savo religijas pažiūras.

S.L.A. 14 kuopos metinis susirinkimas įvykė ketvergo, sausio 2 d., Lietuvių salėj, nuo 7:30 v. vakare. Naujoji valdyba užims savo vietas. Bus įvairūs raportai ir kiti svarbūs dalykai. Nariai kviečiama ateiti. Vald.

Clevelande, West Steel Casting dirbtuvės užvaizda Marins'li liko persautas, o jo užpuolikas, Sepek, irgi Lenkas, rasta negyvas tuščiam vagonė. Sepek persovė užvaizda už paleidimą iš darbo, paskui pats nusišovė.

Nušovė policistą. Lorain, O. — Policistas Webber liko nušautas kada norėjo suarštuoti žmogų. Šovikas tuoj spūnta ir patalpinta kalėjiman. Kada apsiereikė miestelio žencnė su bruzdimas prieš žmogžudį, jį išgabenta į Elyria, kad nemulynuotu.

Policistai patamse ryte važiuvo pamit girta žmogų. Kelyje pamatė viena su revolveriu užpuolusį du vyrus ir apvagiąnt juos. Policistas šoko iš automobilio ant to užpuoliko, ir pra-

sidėjus imtyneis policistas nušautas.

Ant Scoville Ave., šeimininkė persovė vieną Italą kuris atėjęs į jos namus pradėjo bartis su ten buvusia mergina ir pradėjo ją mušti.

Clevelando budavotojai ir budavojimo amatų darbininkų unijos jau iškalno rupinasi, vieni apie išvengimą streiko, kiti apie geresnes algas baigiantis senų algų kontraktui. Kontraktas išsibaigs tik kovo 1 d., bet budavotojai tuoj po naujų metų imsis derėtis su unijomis naujam kontraktui kad del greito nesušpratimo nekiltų streikai, nes nujauciama didelis budavojimo veikimas sekanciais metais po visą miestą.

Clevelande, policija sako, yra 1,000 "šlapių" gerimus pardavinėjančių karčiamų, nors visos veikia po priedanga "minkštųjų gerimų". Jeigu būtų įsakyamas kaip reikia, į pora mėnesių juos visus galima būtų išnaukinti.

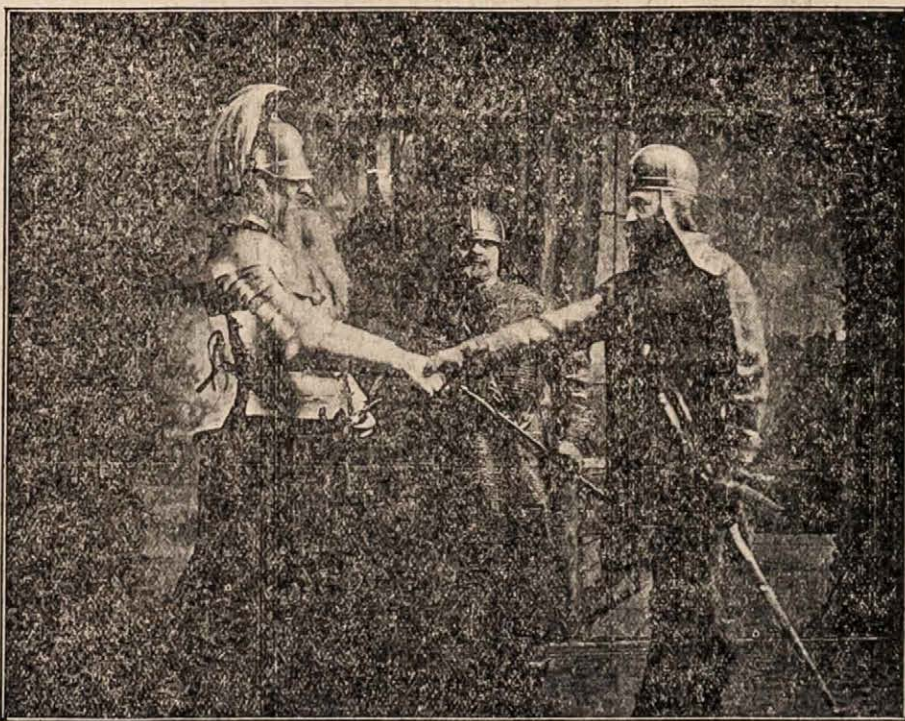

KAS YRA PASNINKAVIMAS.

Pranašas Izaėjusius kalba 58: 4-7 šitaip. Štai jūs pasninkaujate besibardami ir susivaidydami, ir mušatės tarp savės bėdieviškai. Ar tai būtų pasninkavimas man patinka kad žmogus savo kūnui tą dieną pako nedaro, arba savo galvą nuleidžia, kaip pluše, arba ant maišo pelenų guli? Ar tai norite pasninka vadinti ir diena Ponui Dievui intikincia? Ale tai yra pasninkavimas kurį aš mėgstu: Paleisk kuriuos su neteisyste surišai. Lanžk išalkusiam savo duoną, ir bėdoje esančius įvesk į namus savo, ir jei nuogas apredyk jį... Apaštalas Povilas dar aiškiau sako: 1-mas Laiškas Korintų 8:8: Bet valgis ne padaro mus geresnius Dievui. Jei valgome tai mes del to nebusime geresni; jei nevalgome tai mes del to nebusime menkesni.

Matom kaip dar žmonės nesupranta, nes jie nori Dievui pasidaboti pilvu. Šitoj temoj bus kalbėta ateinantį NEDĖLDIENĮ, 2:45 po pietų, 7017 Superior Av. Inžanga Dykai—Kolektų Niekas Nebuna.

IŠTORIŠKAS TEATRAS!

(Lietuvių Didysis Kunigaikštis Keistutis Sutinka Kryžėvių Didįjį Mistrą.)

"IŠGRIOVIMAS KAUNO PILIES"

Keturių Akty Drama.

STATO SCENOJE LIET. VYCIU 25-TA KUOPA

Nedėlioje, Gruodžio-Dec. 30 d., 1923 Germania Turn. Hall, 1610 E. 55 St. Cleveland, Ohio

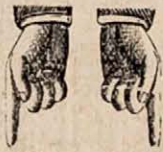
Durjs atdaros nuo 3:30, pradžia 5 val. vakare.

Tarpe akty bus solo. Dainuos gerb. Muzikų CIZAUSKU mokiniai. Vakaro programai ir ŠOKIAMS gros puiškus Orkestras.

Inžanga ant teatro: \$1, 75c., ir 50c. Vaikams 15c.

DR. T. A. HANLEN

Linki Lietuviams savo rėmėjams turėti laimingus sekančius 1924 metus ir dėkuoja už prisiminimą ir paramą jo praeityje.

Gavo

Pinigus Lietuvoj siųstus giminių iš Amerikos per "Dirvos" Agentūrą šios ypatos Lietuvoje

Jonas Sasnauskas.....\$300
Katrė Kaušienė.....\$5.00
Marė Strimaitienė.....\$100
Jonas Makauskas.....\$200
Jurgis Višniauskas.....\$100
Ona Zagreckienė.....\$200
Ona Alasevičienė.....\$200
Marijona Bladašienė.....\$450

Visiems siuntėjams paleidome priėmėjų pasirašytas kvitas.

Kreipkitės vėl:

"Dirvos" Agentūra
7907 Superior Av. Cleveland, O.

ANTANAS BARTKUS

PUIKIAUSIA STUDIO

Visada jūsų paveikslai išrodys artistškai jeigu fotografuositės mūsų studijoje. Darbas padaroma atsakančiai ir pritaikoma gražios pozos. Traukiam vestuvių ir kitokios grupės, ir pavieniai ir vaikai. Artistiškai rėmai visokiems paveikslams.

1197 East 79th Street

"Dirvos" Agentura

Siuncia Pinigus į Lietuvą ir Parduoda Laivakortes

7907 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

Padėka už Aukas

Lietuvos Respublikos Atstovybė Londone viešai reiškia gilią padėkos Chicago Lietuvos Klubui už prisijusią per Adv. F. P. Bradchulį Atstovybei vieną šimtą dolarių aukų Atstovybės darbams, sąsryšje su informavimu Anglijos "presos" įvairiais Lietuvos klausimais.

Lietuvos Atstovybė Anglijoje daug yra indėjusi darbo ir lėšų spaudos reikalam. Jos rūpesniu, tarp kitko, išleista Anglijos kalboje tokie raštai kaip "Lithuanian-Polish Dispute", 3-se tomuose, "Memel Convention", "Vilna Problem" ir kt. Dabar rengiama spaudon stambi knyga kurion bus sutraukta visi dokumentai sąsryšje su Klaipėdos byla. Be to Lietuvos Atstovybės Londone rūpesniu Anglijos periodinėje spaudoje dažnai telpa rimtų straipsnių apie Lietuvą, kas turi didelės reikšmės mūsų valstybės tarptautiniuose santykiuose.

Sitoksai pasaulio informavimo budas yra labai svarbus, te-

čiau jis ne visados gali būti plačiai vedamas vien del stokos lėšų. Todel tat Chicago Lietuvos Klubui suteiktą pinigine parama yra priimta Atstovybės su didele padėka. Jei Chicago ir kitų Amerikos didžiųjų miestų Lietuvių organizacijos nepamirš remti mūsų valstybės darbų pasaulio informavimo srityje tai ir patsai darbas galės būti daug plačiau pastatytas.

T. Naruševičius,
Lietuvos Atstovas Anglijoje.

LIETUVIAI ATEINA

Kasdien savo senon sanitariskon maudynėn, kur jiems geriausia patinka, taigi ateikit ir jūs kurie dar nebuvo.

KAINA TIKTAI 25c.

921 St. Clair Ave.

Prospect 2420

Central 1786

THE F. W. ZIMMERMAN CO.

Generališki perkraustytojai, vinduotojai ir statytojai bankinių šėpų ir mašinerijų. Rakandus pakuojam, išleidžiam ir sukraunam.

3400 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio.

5%

Prisidėkit Dabar

prie vienos ar daugiau klesų mūsų KALĖDINIO KLUBO, kuris isteigta su tikslu pagelbėti žmonėms taupyti pinigus kurie padės padaryti jums linksmas kitas, 1924 metų Kalėdas ::

SAVAITINIS MOKESTIS Į KLUBĄ YRA SEKANTIS—

.25 Klesa, per 50 savaitių sudarys	\$12.50 ir nuošimtį
.50 Klesa, per 50 savaitių sudarys	\$25.00 ir nuošimtį
\$1.00 Klesa, per 50 savaitių sudarys	\$50.00 ir nuošimtį
\$2.00 Klesa, per 50 savaitių sudarys	\$100.00 ir nuošimtį
\$5.00 Klesa, per 50 savaitių sudarys	\$250.00 ir nuošimtį

Neatidėliokit, netrukdykit, nes trukdot tik patį sau. Ateikit ir bukit vieni iš pirmutinių narių šio Kalėdinio Klubo, o esam tikri kad sekančių 1924 metų Kalėdose busite mums dėkingi.

Visi norim turėti linksmas Kalėdas. Tą galima atsiekti veikiant išvien su šia įstaiga kuri įkurė Kalėdinį Klubą, THE A. B. SAVINGS AND LOAN CO. rupinasi ir gali padėti visiems. Susidėję pinigų čionai turėsit visokiems reikalam ir visada kada prireiks. Prisirašykite dabar į mūsų KALĖDINĮ KLUBĄ ir stengkitės sudaryt sau ir saviškiams linksmas kitas Kalėdas.

Klubas atdaras dabar, nariai gali prisidėti tuojau, ir pasirinkę kurią vieną ar daugiau iš viršų pažymėtų mokesčių klesų, mokėti kas savaitę, sakysim ar 25c., ar 50c., ar \$1, ar \$2 ar \$5, kurie už 50 savaitių sudarys gražią sumą, ir pasiėmę tuos pinigus, su kuriu su nuošimčiais, turėsit kuo pirkt ir Kalėdines dovanas namiškiams ir draugams, bei sau ko reikia įsigyti.

Platesnių žinių apie Klubą gausit atsilankydami ir pasiteiraudami bile kada, dienos nuo 9 iki 3, ir Utarninko, Ketvergo ir Subatos vakarais nuo 6 iki 8 valandai.

The A. B. Savings and Loan Co.

3352 SUPERIOR AVE. :: :: :: CLEVELAND, OHIO

Ateikit pamatyt mūsų naujai rengiamą Bankinį Būdinką